

„Kanadai Magyar Újság”
 egyetemes a
„KANADAI MAGYAR HIRLAP”
 Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb, vesztő magyar hetilapja amely mindenkor Széchenyi-idején meg az idegenbe szakadt magyarok érdekeit és a kanadai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivívni minden honfitársunk számára.
 Előfizetési díj egy évre: \$5.00. Az Őszáza és kifizetőre egy évre \$4.00. Szerkesztőség és kiadóhivatal 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

BRANTFORD BRIDGEBURG
 CALGARY CALLETON
 CHICAGO CHICAGO
 CLEVELAND CLEVELAND
 FORD CITY FORD CITY
 KENT BIRCH KENT BIRCH
 PORT WILHELM PORT WILHELM
 GUELPH GUELPH
 HAMILTON HAMILTON
 KITCHENER KITCHENER
 MONTREAL MONTREAL
 NEW WATERFORD NEW WATERFORD
 NIAGARA FALLS NIAGARA FALLS
 OTTAWA OTTAWA
 PORT COLBORNE PORT COLBORNE
 PORT ROBINSON PORT ROBINSON
 QUEBEC QUEBEC
 ST. CATHARINES ST. CATHARINES
 SPRING HILLS SPRING HILLS
 SUDBURY SUDBURY
 STONEY STONEY
 TORONTO TORONTO
 WINDSOR WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

BEAVER BEAVER
 CANA CANA
 CALGARY CALGARY
 CALLETON CALLETON
 EDMONTON EDMONTON
 ESTEVAN ESTEVAN
 HALESBROOK HALESBROOK
 KAPOVIA KAPOVIA
 LEASDALE LEASDALE
 LETHBRIDGE LETHBRIDGE
 NORFOLK NORFOLK
 OTTAWA OTTAWA
 PLYMOUTH PLYMOUTH
 RAYMOND RAYMOND
 REGINA REGINA
 SASKATOON SASKATOON
 SARNONVILLE SARNONVILLE
 SERRAVALLO SERRAVALLO
 ST. LAZAR ST. LAZAR
 STEPHENSTOWN STEPHENSTOWN
 THIRY THIRY
 VANCOUVER VANCOUVER
 WEAVER WEAVER
 WYBURN WYBURN
 WHITWOOD WHITWOOD
 YORLTON YORLTON

„Canadian Hungarian News”
 Combined with the
„CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL”
 An independent Weekly Published in the Magyar Language. Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.
 Editorial Offices and Printing Plant 375 Hargrave St., WINNIPEG, Man.
 Yearly Subscription \$5.00 to Foreign Countries \$6.00

VOL. IX. EVFOLYAM

375 HARGRAVE ST. WINNIPEG. MANITOBA. 1932. MÁRCIUS 31 CSÜTÖRTÖK

No. 13 SZAM

CANADIAN POET HONORED BY HUNGARY

AUTHOR OF „THE NORTH AMERICAN BOOK OF MAGYAR VERSE” ELECTED AS MEMBER OF THE BUDAPEST „PETŐFI SOCIETY”

On March 24 a small article appeared in the „Winnipeg Free Press” reporting, in a few lines, the honour conferred on an outstanding Canadian personality. This small item meant more to the 100,000 Hungarians in this country than all the headlines, for it contained the well-deserved appreciation from a far-away nation for one of Canada's intellectual leaders, who has done so much for inter-racial cultural co-operation.

Prof. Watson Kirkconnell's fruitful activities in making the treasures of the old world better known, have won the admiration of many a Canadian. In him is found the modern scholar with the educational background of Queen's Oxford and Munich. His essays and books on the world's economic problems created wide interest and as a lecturer he became one of the leading figures of the Canadian peace movement.

But, most of all, he is known far and wide for his superb translations of the poetry of many languages. His linguistic ability is simply amazing. In one of his earlier volumes, the „European Elegies”, for instance, he translated from not less than 50 languages. And, not only were his renderings authoritative, in the matter of strict translation, but the same verse metres were employed in which they were originally written.

In Prof. Kirkconnell one finds the rare and perfect combination of linguist and poet. He has all the different grammatical rules and idiomatic peculiarities at his command, and, yet he can transfer the very thought and spirit of the original into the most fluent and flawless English verse. His original poetry was most enthusiastically received by the Canadian press. T. R. Robertson, editor, „Winnipeg Free Press”, writes as follows: „Already widely known as a translator, Watson Kirkconnell comes into his own as a maker of verse. In this role he commands attention, not less because of technique than because of content...”

„The first outstanding feature is the astonishing power the poet has with language. He has the words, and he uses them well. A closer examination reveals his versatility in verse-forms. At least fourteen distinct metres are employed, several of them wholly new to English and several others only rarely attempted.”

„Prof. Kirkconnell is a modern among moderns. Here is a poetry that has an essential world of its own; and yet that is replete with the enhancing spirit of romanticism and intellectuality. There is depth to it, depth that entices the imagination. There is beauty in it, beauty unfeigned that is the poet's own soul bubbling forth in a music of words.”

„To read his poetry is to get a new glimpse of the remarkable mind that lies behind the translations. It is also to acquire an outlook more broad and an insight more deep: for both the imagination and the intellect are appealed to.”

It was a delight to hear that Hungary's outstanding poetical academy, the „Petőfi Society” conferred a membership on Watson Kirkconnell. His great work, entitled „The North American Book of Magyar Verse”, containing some hundred and thirty poems by seventy of Hungary's greatest writers, classic and modern, will do much towards making Hungarian literature better known among the Anglo-Saxon peoples. More than that — it will create a better understanding between that small, but important country in the Valley of the Danube, and Britishers, who are in the need of a solid, friendly base in Central Europe.

As impressive as was Prof. Watson Kirkconnell's installation at a special meeting of the „Petőfi Society” — so important is the mission of our great Canadian friend. In the decorated hall of the Royal Hungarian Academy of Sciences, the leading scholars and poets were present when

Kirkconnell was awarded the honorary degree. On the same occasion they honoured Archduke Joseph, formerly commanding general at the Italian front, for his stirring war memoirs, considered the most sincere account given for the world conflagration.

It is hoped that the work of the only Canadian member of the „Petőfi Society” will have a beneficial influence in creating greater appreciation for the literary wealth of the new-Canadians, also that „The North American Book of Magyar Verse” will prove to be a useful textbook in the high-schools of Hungary, as the English language has become very popular since 1920.

Vihar a reginai parlamentben

Több napon keresztül tartó szócása után 33 szavazattal 29 ellenében végül is elfogadta a képviselőház a tartományi kormány költségvetését, mely kezeiken 18 millió és 300 ezer dollárt irányoz elő. Gardiner ellenzéki vezér különösen az igazságügyi tárca költségvetését szerette volna 200 ezer dollárral leszállítani, azonban McPherson tartományi államügyész részletesen belgazolta, hogy a válság idején megduzzadt az igazságszolgáltatás kiadásai. Az ellenzék csak nehezen nyugodott bele a költségvetésbe, annyival is inkább, miután az kerekén ötmillió dollárral haladja meg a manitobai tartományi költségvetést.

VASUTAS-TRAGÉDIA

Megemlékeztünk arról, hogy a Québec tartománybeli Drummondville mellett összeütközött két személyvonat. A végzet úgy hozta magával, hogy a „Board of Railway Commissioners”, az az állami vasúti bizottság elnökének fia is ugyanazon a vonaton utazott. Míg az utasok általában csak kisebb sérüléseket szenvedtek, a vasúti bizottság elnökének fia sérüléseibe belehalt.

JAVUL A TAVASZI KILÁTÁS

Amellett, hogy a kanadai buza kivételére javultak a kilátások, újabban élénkül a kereslet a kanadai vágómarhára is, amint a kereskedelemügyi miniszter legutóbbi jelentése leszögezi. Nemkülönbön jó hírek érkeznek a Csendes Óceán partjairól, ahova több deszkarendelés érkezett a múlt héten, mint jóformán az egész tél folyamán. Az arany-, petroleum- s földgáz termelés szintén emelkedőben van és a tavaszt megelőző hóviharak a farmerek körében is fokozták az életkedvet.

MUSSOLINI JOBB IDŐKET JÓSZOL

Március 23-án Milanó városában nagygyűlést tartottak a fekete-inges fascisták, hogy megünnepeljék a párt alakulásának 13-ik évfordulóját. Erre az alkalomra Mussolini is megjelent és beszédében jobb időket jósolt a jövő tételre, mikor is szerinte „kevesebb lesz a nélkülözés és több a munka”. Ugy hisszük, hogy ezt nemcsak a fascisták, hanem már az egész világ szeretné látni.

Nagy sztrájk készül a délalbertai szénvidéken

A „Canadian Press” jelenti, hogy az úgynevezett Crow's Nest Pass vidékének szénbányászai április 11-ikére általános sztrájkot készítenek elő a Mine Workers Union of Canada rendezésében. Nem kevesebb, mint 3,500 bányamunkást érint ez az állásfoglalás, melyhez ismét a munkabérek alacsony színvonalát szolgálták háttérrel. A bányások szerveződése ugyanis március 31-ikén lejárt és nehogy a munkásoknak ez szükbe jusson megszigorítani az eddigi feltételeket, a bányász

szakszervezet újabb követelésekkel lép elő. Már eddig is mintegy ezer-negyszáz bányász tette le a csákányt Bellevue, Blairmore és Coleman bányatelepeken. Ezekhez csatlakoznak majd április 11-ikéig a Lethbridge és Drumheller vidéki bányák munkásai. Tekintettel arra, hogy a nagyarányú sztrájk alatt valamiképpen gondoskodni kell a bányászok élelmezéséről, a szakszervezet állítolag máris nagy mennyiségű élelmiszert szállított a vidékre.

ÚJRA VÁLASZTANAK A NÉMETEK ÉS FRANCIÁK

Európa politikai életére bizonyára érezetnül fogja hatását a közeljövőben megtartandó német és francia országos képviselőválasztás, melyre az egész világ felügyel. Annál is inkább érdemli meg az általános érdeklődést ez a rendes körülmények között csupán belügyi jelentőségű két eseményt, miután a választások eredményétől függ majd nagyrészt az európai külpolitika irányát.

A poroszországi választások napját április 24-ikében állapították meg, viszont Franciaország ennek eredményét kétségkívül megvárja és ettől teszi függővé a maga állásfoglalását. Tardieu miniszterelnök máris kijelentette, hogy Franciaországban csak a porosz választások utáni hetekben ejtik meg a választásokat, melyek eredménye bizonyára feleletnek készíti a németeknek bármilyen eredménnyel járjon is a szavazás. Kétségtelen, hogy ha a Hitleristák megerősödnek Poroszországban, úgy a franciák tovább folytatják engesztelhetetlen külpolitikájukat, viszont ha a mérsékelt német pártok kerülnek ki győztesen, úgy esetleg enyhítenek a háborus kártérítéseken.

Miért tiltották be az aranykivitel?

Az ottawai birodalmi parlament múlt szerdai ülésén Bennett miniszterelnök több képviselő érdeklődésére részletesen ismertette azokat a körülményeket, melyek a kormányt az aranykivétel korlátozására, sőt teljes beszüntetésére szorították. Tekintettel ugyanis arra, hogy az amerikai pénzpiac mesterségesen leszorította a kanadai dollár értékét — a jelek szerint bosszúból azért, mert Kanada vámhatárokkal ilgyekszik megvédeni az ország maroknyi iparát az amerikai árak beözönlése ellen — egyes pénz-uzorások ki akarták használni a helyzetet.

Nem egy esetben történt meg, hogy egyes amerikai pénzcsoporthoz alacsony árfolyamon ösz szevasárolták a kanadai dollárt és azután jelentkeztek az ottawai államkincstárnál, hogy a kormány garanciája értelmében a tulajdonukban levő papírpénzt aranydollárra beváltás. Miután ezt a törvények értelmében az államnak kötelessége teljesíteni, nem maradt más megoldás hátra, mint hogy lezárta a kanadai aranykivitel, mire az uzorások sem jelentkeztek többé és a kanadai dollár aranyfedezete biztosítva van.

Repülőgépen keresik az „Arany-Völgy” kincseit

Alaska titokzatos belső vidékeinek vág neki a közeli napokban egy vancouveri pilóta, hogy megkeresse az „Arany-völgy” titokzatos kincseit. Eddig ugyanis fehér ember még nem találta meg azt a hegyek körülrzárt völgyet, honnan éveztekek előtt rengeteg aranyrögöt hoztak ki az azóta kipusztult indiánok.

lentést tegyen s bizonyára ott pusztultak az alaskai sarkvidéken. Eckman vancouveri repülőgép azonban állítolag egy őreg indián halála előtt átadta az „Arany-völgy” egyetlen bejárójának térképét és ennek alapján indulna meg a repülőgépes expedíció.

BUZABAN FIZETIK AZ ADÓT JUGOSZLÁVIÁBAN

Szabadka város kezdeményezésére egyes helyeken próbáképpen megengedték a buzában való adófizetést. Szabadkán 20 vagon buzát szolgáltattak be adóhátalék címen, melyet főként a munkanélküliek természetbeni segélyezésére használ a város.

— mikor Alaska még Oroszországhoz tartozott — a muszka cár fiúlehez is eljutott a titokzatos aranymezők kincseinek híre és egy egész ezred katonát küldött az „Arany-völgy” felkutatására. A mérnökök vezetése alatt nekifutol orosz felderítő ezred azonban sohasem tért vissza, hogy „Atyuskának” je-

Két gyilkost akasztanak Nyugaton

Juniusban két gyilkosnak bírói ítéletet lakohtia a törvény ítélete értelmében. Junius 7-én a 28 éves Tom Hrechkoski fog életével fizetni Martin Sitar elmai farmer meggyilkolásáért. Az ítéletet a Winnipeg mellett Headingly börtön udvarán fogják végrehajtani.

FEGYVERSZÜNETET KÖTÖTTEK KELETEN

Távol Keleten végre elhallgat az ágyúk és a nemzetközi békebizottság közbenjárására máris megindult a fegyverszünet megkötését célzó tanácskozás a kínai és a japán seregek parancsnokai között. Igaz ugyan, hogy kicsinyes okok miatt napokig szünetelt a tárgyalások, miután Csiang Kuang Nal kínai vezénylő tábornok nem volt hajlandó a japán delegációnak nátnál alacsonyabb rangban levő vezetőjével szóbaállni.

rint nem sikerült meggyőznie Hirohito császárt a további vérontás szükségességéről és így a békére inkább hajlamos polgári kormány befolyása máris érezhető.

Mint a manitobai kivégzéstől számított tizedik napon Saskatchewan is farmer-gyilkos akaszt, még pedig Peter Jeanotte személyében, aki Walter Finch nevé gazdáját az istállóban agyonlőtte. A rémített elkövetése után bement a farnházba és nyugodtan elmondta a farmer feleségének, hogy végzett a férjével. Bárha Jeanotte hőbortos természetű volt, elmebeli állapotát nem tartották annyira megtámadottnak az orvosok, hogy ne tudta volna mit visz véghez.

Különbös hírek keltek egyidejűleg számyra Wang kínai tábornok kivégzésével kapcsolatban, különösen miután az egyik legképzettebb hadvezérnek tartották, aki iskoláinak egy részét az Egyesült Államokban végezte. Wang bűne az volt, hogy elfogták a japánok, amint bizalmas katonai iratokkal akart az egyik kínai csapatot a másikhoz vinni. Ezt az ügytelenségét nem bocsátották meg a kínaiak és a japánok kiengedték a hadifogságból — a kínaiak agyonlőték.

Megtagadták a fizetést az irek

Alig múlt tíz éve, hogy a politikai villongásairól híres Írország kiverekedte önállóságát s tagja mint „Ir szabad-állam” azóta csupán a brit szigetországnak. A közelmúltban elnök ké választott Eamon de Valera kormányában még tovább akar menni és egyszerűen megtagadta az angol államkincstárnak évenként fizetendő hárommillió font kiutalását.

hoz, hogy földet vásárolhassanak. Tekintettel arra, hogy de Valera éppen a parlament husvéti szüneté előtt robbantotta ki a két ország közötti ellentétet, a kérdést nagy izgalommal tárgyalják és nem lehetetlen, hogy az Ottawában tartandó birodalmi konferencián mondják majd ki a kényes ügyben az utolsó szót. Két brit társország között felmerülő vitás ügyben ugyanis egy úgynevezett „birodalmi tribunal” hivatott dönteni. Az öttáru tanács két-két tagját az érdekelt országok küldik ki, míg elönnké maguk választhatnak bírtokokat, illetőleg az írlók sorából.

A mintegy 12 millió dollár értékű összeg fizetésére akkor kötelezte magát Írország, amikor az önállósítás alkalmával nagyösszegű angol kölcsönből tehermentesítették az Írországi angol bírtokokat, illetőleg az írlók földbirtokot hozzásegítették ah-

hoz, hogy földet vásárolhassanak. Tekintettel arra, hogy de Valera éppen a parlament husvéti szüneté előtt robbantotta ki a két ország közötti ellentétet, a kérdést nagy izgalommal tárgyalják és nem lehetetlen, hogy az Ottawában tartandó birodalmi konferencián mondják majd ki a kényes ügyben az utolsó szót. Két brit társország között felmerülő vitás ügyben ugyanis egy úgynevezett „birodalmi tribunal” hivatott dönteni. Az öttáru tanács két-két tagját az érdekelt országok küldik ki, míg elönnké maguk választhatnak bírtokokat, illetőleg az írlók sorából.

Elgázolta a vonat — eltemette a verem-tető

A saskatchewan Yorkton CNR állomásán vezetés szerencsétlenségnek esett áldozatul egy McDonald nevű 40 éves vasuti fékező, aki minden valószínűség szerint tolatás közben leesett az egyik teherkocsiról s a kerekék többi levágták egyik lábát. Mire rálatáltak, a szerencsétlen ember elvérzett.

könyéki egyik farmon. Egy Peter Cottick nevű 12 éves fiú egy társával takarmányburogyáért ment a verembe. Alig hogy megszedték néhány vödörrel való burgonyát, a tető recsegni-ropogni kezdett a nagy hőtömeg alatt. Az egyik kisfiúnak sikerült még idejében kiemelnie, Peter Cottickot azonban agyonnyomta a beszakadt tető.

LEGUJABB HIREK

LINDBERGH GYERMEKERŐL EGY MAGYAR LÁNY, a rablőr színhelyétől nem messze lakó Dersi Teréz szénázócsa adatokkal szolgált a nyomozóknak. A bátor magyar lány kijelentése szerint a Lindbergh által a csemé visszaszerzésével megbízott egyik alvilági jámsdár volt a gyerek-rabló. — Mr szerint Dobson-Peacock anglikán lelkész, aki a saskatchewan Suitcoats, majd pedig az ontariói Windsoron viselt hivatali, máris összeköttetésbe lépett a kisgyermek elrablójával a Virginia állambeli Norfolkon, ahol az ifjabb Lindberghet rejtgetik.

— mintegy 12 millió dollár értékű összeg fizetésére akkor kötelezte magát Írország, amikor az önállósítás alkalmával nagyösszegű angol kölcsönből tehermentesítették az Írországi angol bírtokokat, illetőleg az írlók földbirtokot hozzásegítették ah-

A KANADAI SZÉN ERDEKEKEN nagyarányú mozgalom indult Albertában, ahol maga Brownlee tartományi miniszterelnök jelentette ki, hogy mindent el fogunk követni az amerikai és általában külföldi szénnek kanadai túlélnyaggal való helyettesítése érdekében. Állítolag a birodalmi kormány Albertába is ki fogja küldeni a nova-scotiai bányákat felhívizagató Rap-Duncan szakértőt, hogy a munkabérekkel kapcsolatos kérdéseket, valamint az egyes tartományok lakosságát érdekli szállítási és vételár-feltételeket tisztázzák.

A MAGYAR KÉRDÉS ÜGYEBEN LONDONBA utazik Tardieu francia miniszterelnök a hét végén, hogy Ramsay MacDonald angol miniszterelnökkel tárgyalásokat folytasson. Német és Oroszország külügyminiszterei szintén hivatalosan erre a nagyfontosságú diplomata-gyűlésre, melynek az vciná a célja, hogy a Trianon által mesterségesen emelt vámhatárok lebontásával siessenek a csödbe jutott közép-európai államok segítségére.

RENDELJE MEG LAPUNKAT A KATHOLIKUS „ORSZEM” VAGY A REFORMATUS „FIGYELŐ” HAVI FOLYÓIRATOKKAL EGYÜTT \$4.00 HELYETT \$3.25 KEDVEZMÉNYES ELŐFIZETÉS DIJ BEKÖLDÉSE ELLENÉNEK!

ANYA ÉS HÁROM GYERMEKE HALÁLRÁEGYETT, midőn Ontario Flinton városkájának egyik szegényes tulajdonosát elhívásztották a lángok múlt vasárnap. A fűszeresbolt tulajdonosa, egy 82 éves Gregaszony is tűzhalt szenvedett. — Négy lövéssel leterített egy detektív Vancouver egyik külvárosában egy notórius betőrő, akit egész B.C. rendőrsége nyomoz.

HUSVÉT UTÁN

A feltámadás zsolozsmája kevés alkalommal zsongott olyan meggyőző erővel az emberiség szívében, mint az idén. Nem mintha megváltozott volna a hívők hite, hanem mert a hitetlenek is úgy érezték, hogy ha valaha egy most megérdemelte az emberiség a feltámadást. Hiszen alig akad ma már ember a földkerekségen, kinek számára ne jelentett volna kálváriajárást az elmúlt tíz-tizenöt esztendő? Vagy nem jelentett hus-vétet, testi-lelki bűjtöt a szó legszorosabb értelmében milliók számára a háború és az azóta eltelt "béke", mely a szenvedések poklát zúdította a földre?

Az idén mintha felcsereződött volna a naptár és feltámadás után mindjárt advent következne, úgy él a tömegek lelkében a vágy a viszonyok megváltozása után. Mondjuk ki őszintén, hogy nemcsak munkát, nemcsak megélhetést kíván az emberiség, ha ez is a legelső követelmény és a leghangosabb jelző szó manapság. De az is igaz, hogy ma már annyira kipalánkodott a lelki igények, hogy a jövőt illetőleg erkölcsi garanciát és főleg tártós békességet kíván a földgolyó minden nemzete.

Híába van akármilyen politikai államforma egyik avagy másik országban, hiába fehér, sárga avagy fekete népfajlakja a világ egyik vagy másik területét — hiába van háború Mandzsuriaiban avagy béke Kanadában, itt is ott is azt szeretnék az emberek, ha a most elmúlt nagyhétlet megszűnnék már a sok szenvedés és a feltámadás meghozná a megértés szellemét a földre. Az sem titok többé, hogy a saját hibájából, a maga büneire bünhődik az emberiség és ma már világosan látja mindenki, hogy a megértés hiánya az, ami csurdultig töltötte a nyomorral telt szenvedések poharát, melyet immár fenéig ürítettek a szenvedő milliók.

Mintha mindenütt végsőkig feszült volna a bur s egyrészt az adóval fojtogattak, másrészt a megélhetéshez nem jutók érzik úgy, mintha már nem bírnák tovább. A társadalmi rendszerek beidegződött fekélyeit még jobban elmérgesíti a korunkban végbemenő nagy gazdasági és szellemi átalakulások forgataga s a lemondók már-már itt is, ott is hangoztatják, hogy rohassem lesz többé olyan világ, amikor mindenkinek jutna "szőlő és lágú kenyér..."

Pedig ha meghallgatjuk mit mondanak a tudósok, akik nem elfogultak ezzel avagy azzal a politikai irányval, világnézet felfogással szemben, hanem a maguk biztos lelki mérték-egységével mérk az eseményeket — azt fogjuk mi is látni, hogy ha megannyira recseg-ropop is ez a világ felettünk s mindenki úgy érzi is, mintha lába alatt inogna a föld; máris érezhető bizonyos javulási folyamat. És a beteg emberiséget bizonyára nem a nagyhangú politikai kuruzsok, de azok a csendes, komoly, szűkszavú doktorok fogják megmenteni a csufos kultur-haláltól, akik nemcsak az eszükkel, hanem a szívükkel is ki-, nem pedig félrevezetik majd testvéreiket a mai kor rettenetes utvesztőjéből.

Az ma már nem új nóta, hogy az emberi társadalom gépezete nem forog olyan iramban, hogy lépést tudna tartani akár a szenvedők, akár a bajokat orvosolni akarók követeléseivel. Azt is tudja mindenki hogy amikor százféle gyilkos kór ennyire elhatalmasodott a "beteg" — akkor egy nagy operáció könnyen halálos lehet. Sokan már attól félnék, hogy nincs is olyan doktor, aki felelősséget merne vállalni a gyógyítási folyamat megindító tanácsért — főleg ha maga a beteg is csak úgy imel-mállal akar meggyógyulni. Pedig mindez csak családi látszat; a tény az, hogy mindenki szeretne kilátni ebből a bizonytalanságból — különösen így tavasz felé, husvét után...

Fogy az eszkimó

HOMÁLYBA BORÚL A SARKI VADÁSNÉP EREDETE
HIÁBA TÖBB A FÓKA, MÉGIS KIPUSZTUL AZ ESZKIMÓ

Északon minden rendben van most is. A világválság gazdasági következményeit csak az eszkimóknak sikerült megusznia. De ez is akaratlanul történt, mint ahogy a messi Eszakon a természet még mindig erősebb volt, mint az ember. De a világ változik és az eszkimók is változnak, ami azt bizonyítja hogy az ember bármennyire is elszigetelten él, még sem szakadhat le a civilizáció ömlőlánjáról. Igaz azonban, hogy az eszkimók száma csökkenőben van. Labrador tágas jégmezőjén teljesen kipusztultak, a Hudson öblében is megfogyatkozott számuk és ahol még a régi lét-számában maradtak, ott is nagyon nagy a vérkeveredés.

Az eszkimók hőskorukban is alig voltak negyvenezren, manapság azonban már csak harmincegyezer főkből állnak. Ez a szám csekélynek tűnhet, de betegség s az "uj" erkölcsök nagyban hozzájárultak a faj pusztításához. Csak a megközelíthetetlen sarki tenger védett öbleiben élnek még a kesemény ősök hamisíthatatlan utódai. Ezek ma is csak rozmárokról, fókákra vadásznak, de az alakjai meg a kanadai utódok már csak prém után mennek és kimondottan kereskedel met üznek vadászszákmányukkal. Grönlandban pedig kőházakban laknak, templomuk van és postájukon leveleket is adnak fel. Ezeket az utóbbiakat azonban már a tuberkulózis is kikezde, de az utolsó évtizedben eredménnyel sikerült leküzdeni a veszélyes kórt.

Persze az eszkimó is többféle. Kanada hideg sarki tájain vannak jégkutyák, amelyeknek lakói a legnagyobb szennyben várják a tél mulását, míg Alaska udvarházaiban villanykörte mellett olvasnak az eszkimók és vaságyakon alsznak, fehérneműt is ismerve. Jellemük is annyira eltűnt, hogy nehéz őket egy ugyanazon faj leszármazottjainak elképzelni.

Rasmussen, a híres kutató is azt hiszi, hogy ezek a "szőkék" bizonyos biológiai okoknak a következményei. De a legendák még ma is élnek és sok jel arra vall, hogy az eszkimók vaiahonnan Ázsiából, valószínűleg Szibéria keleti sarkából indultak el Északra portyázni. Persze, ezt sem jósán-tukból tették, hanem erősebb törzsek zaklatását akarták csak kikerülni. Kanada északi folyói nak völgyében sok helyütt találhatunk nyomokat, amelyek kétségtelenül bizonyítják, hogy a szegény eszkimóknak eskül ágában sem volt fent a jeges mezőkön fagyoskodni. Ők is örültek volna a zöld erdőknél, de az indiánok elkergették a vándorló nyomorultakat. Így azután az általános éhség, életveszély és örökös rettegés kiűzdte őket a kényelmes világ-ból s mint az olyan ember, aki hátat fordít a mesés világnak — az eszkimók is leszámoltak az önző gyönyörűség küzdelmével és kívánszörögtek a jeges partokra, ahol legfeljebb a jegesmedve orra — ha — zavarja őket.

Rasmussen két nagy eszkimó-népvándorlást különböztet meg. Az egyik Alaskából indult el és egészen Grönlandig elcsalította a vándorokat. Az alakjai telepeket azután a mind inkább északra szoruló indiánok foglalták el. De az itt földtárt bányák ásatásakor ugyanolyan eszközöket, kőedényeket és fegyvermaradványokat találtak, mint Grönlandban, ami kétségtelenül teszi a közös múltat. A megtalált csontvázak azt is tanúsítják, hogy a két-három száz évvel ezelőtti eszkimóknak magas terméket volt, ami ma már nagy ritkaságszámba megy. Az ősi kunyhókat is más kép képezték. Akkortájt a rénkörzárvas meg a fóka bőrt földfedték be és úgy építették az ajtókat, hogy az délnek fordult. Ma azonban sokszor a hóba ássák be magukat és inkább fő-

löttük fúj el a szél. Megfigyelhető az is, hogy az előőröket mindig nagyobb csapatok váltották fel és így terjedtek bele a grönlandi sívárságba, ahol legészakabban laknak az eszkimók.

Kétségtelen, hogy a mai fő-kavadások egészen mások, mint elődeik lehettek. "Más volt a tenger!" — ahogy az eszkimók mondják, ami annyit jelent, hogy a partok voltak különbözők. Az eszkimók pusztulása arra is példa, hogy milyen veszélyt jelent az, ha egy nép túl gyorsan civilizálódik. Southampton szigetén 1903-ban azért haltak ki az eszkimók, mert az angolok megelőzőleg fegyvereket osztottak ki közöttük s a lövöldözés olyan örömet okozott, hogy néhány hónap alatt elfogyott a céltáblának használt vadállomány és összesen hárman veszték a naiv "dorbézolókat".

Amikor a kősz hajósok vitorlásaikon elvetődtek a kunyhók tájaira, az eszkimók nagyon megcsodáltak az "embereket, akik ennyi fát össze tudtak rakni!" Az ő gyermekded képzeletvilágukat meghaladta a fantasztikus hajótest és az a gazdagság, amelyet a tömteletlen dongafa jelentett. Mégis a civilizáció mindig a tengeren keresztül talált el hozzájuk és meg az északi sarktól ezer mérföldre lakó eszkimókat is a vitorlá, majd később a jégtörők füstje zavarja meg nyugodt didergésükben.

A modern eszkimó — mert ilyen is van már — kitűzött nappon találkozik üzletársával, a fehér kereskedővel, akivel ma is cserekereskedésben él. Bőrt, prémet adnak fegyverekért, tolltényekért és kutyáknak nehéz a sora, amikor hosszú mérföldeken keresztül kell vonszolni a hajórakományt. Az eszkimó munkás ember, élete szakadatlan küzdelem a megélhetésért, amelyet a természet jeges hatalmából kell kicsirkarni. Természet nagyon takarékos, mert sohasem pocskolhatott semmi vel. Háziállatjalval barátságban, szinte családian él, de a fehér ember közelébe nagyon

megváltoztatja mindennapi életét.

A legboldogabbak még a Hudson-öböl nyugati részén meghúzódott eszkimók, akiket soha senki sem zavart meg vadász területeiken. Itt igazán bejázolódott az a tétel, hogy a primitív emberek teljes boldogságban élnek, ha nem részesítik őket a civilizáció u. n. áldásában. A kunyhók, ahol télen sokszor minusz hatvan fokos hidegben meghúzódnak, valóságos hóbarlangok. E barlanglakásokban sötét van és mécsesekben a rénszarvas hája ég. De a kietlen, zord környezet megkímélte őket attól, hogy a nyéréskedés vágyától hajtott fehérek rájuk találjanak és csatlóid holdóságukat így tönkre

tehessék. Mert ahol az eszkimók erkölcsi megromlottak, ott mindig kőborító fehér hajós-népség is járt.

Ezeknél az északi népeknél nagyon különös vonás, hogy mind megvetéssel vannak az élettel szemben. A halálórási arány szám igen magas, de ennek azonban nemcsak természetes okai vannak. Sok az öngyilkosság is, baleset is, és éhség is pusztít, de pl. az újszülött lány gyermekét is megfojtják, ha felesleges és az öregeket közös elhatározásból felakasztják, mert "aki nem érdemli meg az eledelt, az minek éljen!" Kétségtelen, hogy ez a legbarbárabb eszkimó népszokás, de erkölcsi életükben a fehér ember beavatkozása tragikusabb volt.

Meglepetés — Rothermere lordnak

A magyar ügy legnagyobb angol barátja, Rothermere lord sok, nagyon sok figyelmes és hálátelt levelet, dísztárgyat avagy egyéb emléket kap Csonkamagyarország földjéről, ez bizonyos. Ámde, éppugy bizonyos az is, hogy a legfantasztikusabb küldemény most érkezik a lord címére: egy levelezőlap-nagyságu kártonlap, melyen Nagymagyarország térképe piros színben, benne a Csonkaország zöld színben s az egész térkép irrottbetűs sorokból tevődik ki. Hogy azonban mi a szöveg, örök rejtély marad mindenki számára, miután oly aprók a sorok betűi, hogy közepes nagytánu nagytánuval is láthatatlanok maradnak. Elképzelni is fejfájdtó, hogy Magyarországnak erre a formájára, mely — így térképen — Uzsoktól Orsováig alig két és fél inch, kétezer ötszáz szó, illetve tizenhatezer és hétszáznyolcvan betű van ráírva...

A csodatérképet Ehmann Lajos mohácsi hazánkfia készíttette, s mint a valamivel nagyobb betűkből álló aláírásból kitalál, 1931 december hó 22-ik napján fejezte be. A levelezőlap bal felső sarkában a magyar, jobb felső sarkában az angol zászló látható, a zászlók alatt ennyi: "I-

gazságot Magyarországnak!" magyar, illetve angol nyelven, a lap aljában pedig ez olvasható, szintén valamivel nagyobb betűkkel: "Rothermere Lordnak, Magyarországnak, nagybecsűlt s hatalmas barátjának". Ezek az ugynevezett "nagyobb betűk" is oly parányiak, természetesen, hogy csak kettős nagyítóval lehet kisállabizálni őket valahogy. Ha a magyar név lord a régi ország határait kitöltő szövegrészt is le akarja fordítani és ezután felolvasatni magának, előbb egy külön e célra szerkesztett mikroszkópot kell cselálatnia.

EZER DOLLÁR — EGY GYERMEKÉLETÉRT

Még emlékeznek rá olvasóink, hogy 1927 januárjában borzalmas tüzkatasztrófa történt Montrealban, ahol a Palace színház nézőterén 78 kisgyermek vesztette életét. Most volt ebből kifolyólag az első törvényes tárgyalás, melynek során a bíróság gondatlanság címén bűnösnek mondotta ki Lawand színház tulajdonost és egyetle bennégett gyermek, a kis Jean Gagne haláláért \$1,041 összegű kártérítést ítélt meg, amit a kisfiu szüleinek fognak kiutalni.

CHARLES CUNNINGHAM MAGYARORSZÁG TÖRTÉNELMI HIVATÁSÁRÓL

A newyorki "The Commonwealth" c. lapban Charles Cunningham, az Egyesült királgárdájának egyik jeles tagja, ki a múlt évben hosszabb időt töltött Európában és személyesen győződött meg Magyarországnak igazáról, hosszabb cikket írt és ebben nyilatkozta, hogy a párisi környéki békek igazságtalanok és tarthatatlanok. Magyarország — írja cikkében — az évezredek hivatását, hogy Európa védőbástyája legyen, mindaddig nem tudja teljesíteni amíg Trianon bilincseiben görnyed. A kisantantnak nincs is inyére egy erős Magyarország, éppen ezért szakított le a magyar nemzet testéből oly hatalmas, tiszta magyarlakta vidékeket, hogy a magyarok hatalmát és erejét gyengítse. Amerikának is érdekében áll, hogy Közép-Európa ne legyen Balkán a háborus gondolat állandó tűz fészke. Ezért az emberi jog és belátás szempontjából is megköveteljük, hogy adják vissza egyelőre Magyarországnak a magyarlakta, elrabolt területeket.

HELYES LOGIKA

— Mondd papa, kik azok az ösök?
— Hát például én vagyok a te ösöd, a nagypapa meg mindkettőnk öse.
— Hát akkor voltaképpen miért vannak az emberek olyan nagyra az öseikkel?

IDILL AZ ORSZÁGUTON

IRTA: KERTÉSZ JÓZSEF

A szénkötőből nagy, piszkos, szürke teherautók dübörögtek a város felé. A pótkocsikon, a magasrahangolt szénrakomány tetején ültek vagy heverték a lehordók. Némi daltal dalolt a szén tetején s amint az autót rázta, úgy hullott belőle a hang az utra, mint a széndarabok a tulrakott kocsirol.

A szénkötő messze volt a városától. Az ut két oldalán rétek, bolgárkertek terültek el. Emberlakás sehol sem volt a közelben s az ut szűkén világított a két pöttyedő árok között. Este volt már. Az utolsó autót engedték ki a kikötő vasrácsos kapuján. Az autót rohan a város felé, utána pótkocsi lödörgött s két kigyulladt szem az utra bámult.

— Éjfél lesz, mire bevégezzük a lehordást! — mordult ut Danyuj, az egyik lehordó, a pótkocsi tetejéről, mikor bezárult mögöttük a kikötőkapu.

— Átkozott lyuk, ahová megyünk. Mire lejutsz a pincébe, úgy kilóg a nyelv, hogy rálépsz. Borralavó pedig simon, — válaszolt Cuki, a másik lehordó, aki szintén a pótkocsin ült, a szénrakás tetején, s úgy rázta a hangját az országút, mintha a foga vacogott volna.

Danyuj körülnézett a kocsi tetejéről. Messze, ahol az ut kanyarodott, sötét alakokat vett észre az árok szélén, amint egy pillanatra odavilágított a motor szeme.

— Nem mondtam neked, hogy ne gyere ma a pótkocsira — ordított rá a társára, mintha csak most vette volna észre, hogy ott van.

Cuki felkacagott: — A soffér nem engedett az ülésre. Aszongya, kiugorhat egy szikra a motorbul, oszt' én meggyulladok.

— Hát nem volna kár érted. Ugy égnél, mint egy gyorsforraló.

Cukiból dült a pállnkszag, amint felkacagott:

— Csakhogy engemet nem lehetne elfunni, komám.

— Tégedet el kellene taposni, hogy elaludj... Kedvem volna lerugni innen. Mi a fenének jöttél ide?

Cukiból dült a pállnkszag, de nem volt részeg. Cuki sohasem volt részeg, amíg ulti tudott a szénrakás tetején.

— Ne féj tőlem, Danyuj. Láttam én a muikor is...

— Mit láttál?

— Hogy szenet rugtál le a kocsirol.

— Hát osztán? Mindenki tuggya, hogy tolvajok vagyunk. Ha nem félnék, hogy te is kifolysz vele az utra, lerugnám az egész vacak szenet.

— Neki — nevetett Cuki. — Azelőtt nemigen rugdálóztál, csak mióta az a ján ugrál ki az árokból.

— Neki — böltött Danyuj.

— Neki.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért!

— kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

Danyuj és Cuki beszélgettek. Meg sem hallották a kiáltásokat, sem az átkokat, melyeket az árokból visszabúzó emberek utánuk szórtak. Nem hallották meg, mert már megszokták, amint a motor zakatolását, vagy a rohanó kocsi mellett elhúzó eszél sivatását. Ilyen a világ. Az árokból emberek vannak.

— Munkanélküliek húzódnak ki a fényes városból az elhagyott utakra, összegyűjtené a szenet amit elhullatnak a kocsi. És koldulnak vagy lopnak. Szenet koldulnak életet koldulnak s a hangjukat elhordja a szél. Autók rohananak közöttük. Ész, más is, szás is. Az árkalk

— Adjatok egy kis szenet, az istenért! — kiáltottak. A lámpa egy pillanatra megvilágította őket. Egy pillanattal álltak csak kiterjesztett karokkal, könyörgően, aztán menekültek vissza, az árok felé, a rettenetes, dübörgő, bántószemű tank elöl, mely lelketlenül rohant előre az uton.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

— Rugtatok le egy kis szenet, emberek, az istenért! — kiáltottak a pótkocsi után, mikor a vad gép elszángaldott mellettük.

Minden olvasónknak lehet konyhakertje

MINDEN KANADAI MAGYAR INGYEN LÁTHATJA EL MAGÁT KONYHAKERTI VETEMÉNYEKEL A "KANADAI MAGYAR UJSÁG" VETŐMAGJAI SEGÍTSÉGÉVEL.

Eppen a megélhetéssel folytatott nehézségek könnyítése céljából határozta el a "Kanadai Magyar Ujság", hogy minden egyes olvasójának egy teljes konyhakertre elegendő vetőmagot ad ajándékba, ha előfizetésének rendezése címén három dollárt KÖZVETLENÜL a kiadóhivatalba beküld. Az egyik nagy kanadai magkereskedéssel kötött megállapodásunk értelmében több mint egy dollár értékű, kiváló minőségű vetőmagot küldünk ki postai bérmentéssel mindazoknak, akik ezt a kínáló alkalmat nem akarják elszalasztani. A tizenhét fajta konyhakerti vetőmag-gyűjtemény a következőkből áll:

1. BAB (zöld avagy vajbab), "Improved Golden Wax", 1 ounce súlyú csomag, különösen korai, egy láb magasra nő, bőtermő, bokros fajta.
2. BORSÓ (zöldborsó) "American Wonder" 1 ounce súlyú csomagban, egyike a legnépszerűbb, korai fajtáknak, mely a legérezhetőbb vidéken is bő termést biztosít.
3. HAGYMA (vörshagyma) "Yellow Globe Danvers", 1 nyolcad ounce csomagban, bőtermő, télre is nagyszerűen él.
4. KALARÁBÉ "White Vienne Kohl Rabi" 1 1/8 ounce, zamatos, nagy termést ad, nem fás, nem pudvás fajta, nyersen is igen élvezetes.
5. KÁPOSZTA "Danish Ball Head", 1 1/8 ounce, nem kevesebb, mint 1000 fontot nyomó termést, hatalmas, kemény fejetek ígér.
6. KUKORICA (csemege- vagy asztali tengeri) "Golden Bantam" 1 ounce, elismerten a legkiválóbb amerikai minőségű, 7 inch hosszúra megnövő csutkán 8 sorcs izletes termést ad.
7. PAPIKA (husos zöldpaprika) "Bull Nose or Large Bell", két láb magasra nőző száron 3 inch hosszú és 2 inch átmérőjű édes zamatú gyümölcsöket hoz, töltött paprikának, ugyiszintén nyersen is kiváló.
8. PARADICSOM "Earliana", a legkiválóbb korai, gyönyörű vérvörösré érő fajta, mely idejében való kacsózás esetén igen bőtermő.
9. PASTENAK "Half Long Guernsey", 1 1/4 ounce, a Kanadában legjobban bevált, 10 inch hosszú változat, amely egész télre él.
10. RETEK (asztali retek) "Sparkler White Tip", 1 1/4 ounce, a legrohamosabban nőző kerti "gyümölcs" mely minden héten friss termést ad, ha bizonyos időközökben vetjük.
11. SALÁTA "Black Seeded Simpson" 50 láb hosszú sorvetésre elegendő, nagyfejú, korai fajta, kiválóan gyenge minőségű.
12. SÁRGAREPA "Chantenay Half Long", 1 1/4 ounce, a legfinomabb zöldségfélék egyike, melynek nyers állapotban való fogyasztása is igen egészséges.
13. SPENÓT (laboda vagy paraj) "Bloomsdale or Savoy" 1 1/4 ounce, a legkorábbi főzelékfélék egyike, melyet már a legelső tavaszi napon elvethetünk, majd később utána vethetjük, hogy egész nyárra elláthassuk magunkat ezzel a rengeteg "vitamin" táplálékanyaggal rendelkező veteménnyel.
14. SÜTŐTÖK "Sugar Pie-Pumpkin" 10 inch átmérőre nőző cukor-édes csemege, mely nemcsak sütte, hanem sült-tésztában is elsőrendű eledel.
15. TÖK (tökkáposzta) "Long White Trailing", tíz fé-

szekre elegendő mag, mely megfelelő gondozás esetén még az északi vidékeken is kiválóan finom termést ad.

16. UGORKA "Improved Long Green", savanyításra a legkiválóbb, bőtermő.

17. VÖRÖSRÉPA (cékla) 1 1/4 ounce, mely mintegy 25 láb hosszú sorvetésre elegendő, télre is él.

A fenti kerti magvakon kívül GYÖNYÖRŐ VIRÁGMAGOKAT küldünk ki, szintén teljesen bérmentve, mindazoknak a honfitársainknak, akik EGY ÉS FÉLÉVI előfizetést küldenek a kiadóhivatalunkba az előbb felsorolt és a következő magokért: Ismételtlen hangsúlyozzuk, hogy miután a vetőmagvak beszerzése nekünk is kiadást jelent, csakis azoknak küldhetjük meg az értékes gyűjteményt, akik előfizetésük rendezése fejében három dollárt közvetlenül kiadóhivatalunknak küldenek be.

TIZENHÉT SZEBBNÉL-SZEBB VIRÁGFAJTA, egymint

1. Buzavirág (Bachelors Button), 2. Dizmák (Poppy) 3. Futóka (Climbers), 4. Kék nefejejt (Forget-me-not) 5. Mályva (Holyhocks) 6. Oroszlánszáj vagy tátika (Snapdragon) 7. Őszirozsza (Aster) 8. Petunia, 9. Rezeda (Mignonett) 10. Szalmavirág (Everbearing) 11. Szarkaláb (Larkspur) és 12. Viola.

Miért nem fázunk — bundában

Évek óta nem hullott télen át annyi hó, mint most. A gazdák jóleső érzéssel járnak a határon, mert tudják, hogy a vetések a vastag hótakaró alatt jól telelnek. A kipálás veszedelem nem fenyegeti idén a vetéseket, mert ez a baj csak a buja fejlődésű vetéseknél szokott fellépni. Buja vetések pedig az idén nincsenek, mert későn vetettek a gazdák.

Erdemes kissé elmélkedni arról, hogy miért telelnek jól a vetések a nagy hó alatt, vagyis miért tart melegeket a hó? Hiszen a hó megfagyott víz!

A hótakarót legáltalában a bundához lehet hasonlítani. A hasonlat mindenben találó. A bunda sem ad közvetlen meleget, a hó sem melegít. A bunda melegítő hatásának más magyarázata van: megakadályozza, hogy az ember teste lehűljen, mint ahogyan a hó megakadályozza, hogy a föld elvesztse a nyáron és ősszel felraktározott meleget.

A bunda és a hó tehát önmagukban nem melegnek, de — ahogyan köznapiasan mondják, meleget tartanak. Tudományosan ezt a tulajdonságot hőszigetelő képességnek nevezik. A különböző anyagok hőszigetelő képessége nagyon eltérő. Attól függ, hogy mennyi levegőt tartalmaz az illető anyag? Maga a levegő tudnillik, egyik legjobb hőszigetelő. Legjobban megfigyelhetjük ezt ablakainknál. A

dupla ablak nem azért teszi melegebbé a házat, mert két sor üvegből áll, hanem azért, mert a két ablak között levegő van.

Minél több levegő van valamely anyagban, annál puhább s annál rosszabbul vezet a meleget. A vas és réz kemény fémek, tehát jól vezetik a hőt, amit másként úgy fejezünk ki: rossz hőszigetelők. Ezért a vas-, vagy réz-kilincsre ráfagy a pajkos gyermek nyelve. Ha egy fapálcához érinti semmi baja sem történik.

Sok érdekes kísérlettel állapították meg, hogy a különböző anyagok milyen a hőszigetelő képességük. Annál nagyobb valamely anyag hőszigetelő képessége, minél nagyobb száralékban tartalmaz levegőt. A következőkből megértjük, hogy ez mit jelent. Ha egy 100 gallonos kádát megtöltünk hóval és a havat megolvastjuk, 10-20 gallon vizet kapunk. A megolvastott 100 gallon hóban tehát 80-90 gallon levegő volt. Ezért egyszerűen így fejezzük ki: a hó 80-90% (százalék) levegőt tartalmaz. Ez az oka annak, hogy a legvastagabb hótakaró is, amelyikről azt hisszük, hogy soha sem olvad el, egyik napról a másikra, olykor egy éjszaka eltűnik.

Ezután az elmefuttatás után jutottunk el annak tárgyalásához, hogy mindennapi életünkben hogyan használjuk ezeket a tapasztalatokat? Főképpen a ruházatról és a lakóházakról fogunk elmélkedni. Az a jó ruha tehát, amelyiknek szövete sok levegőt tartalmaz! Az ilyen ruha nemcsak meleget tart, de akármielyen furszáni hangzik a meleg ellen is védelmet nyújt.

A városi selymek alig 10-20 százalék, a városi posztók 30-40% levegőt tartalmaznak.

A háziszőtt vászonban 20-30, a posztóban 50-60, sőt ha vastag 80 százalék levegő van. A juh- vagy báránybőr bundában 90 százalék levegő van, ezért tart télen jó meleget. A cipő, vagy csizma-bőrben kevés levegő van, ezért kell télen posztóbotost huzni a lábra! Abban 70-80% levegő van s ez pótolja a bőrcipő 10-15% levegőjét.

A házak anyaga is úgy jó, ha rossz hővezető. A boronafalban 70-80% levegő van, a téglafalban 20-25, az újban használt üreges téglafalokban 50-70% levegő van. Ebből a nézőpontból megítélve legrosszabbak a termésköböl épült falak, ezek alig 10-15% levegőt tartalmaznak.

Az elmélkedés magvát tanulság formájában röviden a következőkben foglalhatjuk össze: a háziszőteményeknek nagy előnyük, hogy rossz hővezetők, tehát télen jobban tartják a meleget, mint a bolti portéka. Aki tehát háziszőtt ruhát visel, nehezebben betegszik meg meghűlés következtében. A selyem kombiné és a városi ruha viselése fatun, ahol nagyobb a hideg és inkább fúj a szél, a legbiztosabb ut mindenféle betegség megszerzésére.

Uj buzafajtát varázsolt elő egy tudós

Techermak nevű bécsi növény-buvar egy titokban tartott újfajta kereszteződési művelettel egy eddig teljesen ismeretlen buza-változatot állított elő, melynek tápláléértéke a jelenlegi buzafajták egy negyedével nagyobb. Az eddigelő csupán laboratóriumokban bevált újfajta búzát hamarosan a szabadban is kipróbálják és akkor fog elődni tulajdonképpen, hogy gyakorlatilag mi az értéke. Tudományos szempontból kétségtelenül nagy feltűnést keltett az újfajta buza, annyival is inkább miután a mai buzafajták végeredményben nem tartalmaznak sokkal nagyobb tápértéket, mint a több ezer évvel ezelőtt teremelt elődeik.

Dániában, ahol úgy asztali, mint takarmányozási használatra nagyon elterjedtek a különféle répa-fajták, egy Winge nevezű tudós különleges eljárással a ma ismert répafajok keresztezésével egy újabb, szintén sokkal nagyobb tápértékű répafajt állított elő. Svédországban Muntzing természet tudós ezzel egyidejűleg kizárólag mesterséges uton előállított menta-változatokkal keltett feltűnést. Nem marad el ezen a téren Oroszország sem, ahol Karpesenko moszkvai növénybuvar a káposztának és reteknek olyan keresztezésével lepte meg a nyilvánosságot, melyből a jelentések szerint jobb ízű levest lehet elővárszolni, mint amilyet eddig valaha főztek Muszkaországban.

ELFOGTA FORKIN FIVÉRÉT

Mult csütörtökön reggel a saskatoni rendőrök előállították Stephen Forkint, a jelenleg is közölt estevani agitátor, Martin Forkin fivérét. Az elfogatás okául azt hozza fel a vád irat, hogy Forkin február 19-én Annie Forkin agitátornő gyűlésére toborzott hallgatókat. Forkin ügyében március 24-én tartják meg az előzetes tárgyalást s addig 4,000 dolláros óvadék ellenében szabadlábra helyezték.

Öt és félmillió Erdély lakossága

A bukaresti oláh statisztikai hivatal igazgatója legutóbb ismertette a népszámlálás adatait, amiből kitűnik, hogy Bukarest lakossága 564,575 lélek. Erdély lakossága 5,546,898, beleértve a Bánságot, Körösvidéket és Máramarost is. Erdély, Bukovina és Besszarábia, tehát a három csatolt "tartomány" lakóinak száma 9,258,305, fölmúlja a régi Rumánia (Regát) lakóinak számát, mely 8,766,932.

Közi a tanulmány Erdély lakosságának megyénkénti megoszlását és a lakosság létszámát az erdélyi városok sorrendjét is. Vezet Kolozsvár 98,555 lakóssal; utána következik Temesvár 91,866, aztán Nagyvárad 82,355, Arad 72,725, Brassó 56,234, Szatmár 49,214. Nagyszében 48,015, Marosvásárhely 38,644 lakóssal. A népszámlálás nemzetiségi adatai csak a "jövőben" lesznek készen.

FRANCIA HUMOR

— Tartsak diétát doktor ur? — Nem, nyugodtan ehet a mit akar.
— Amennyi csak jólesik.
— Dohányozom is szabad?
— Korlátlanul.
— Szabad éjjel olvasnom?
— Szabad, de nem ajánlom, hogy valami hosszabb regényt fogjon bele. Már nem érdekes.

Watson Kirkconnell a „Petöfi Társaság” tagja

A megcsontított Óhaza költőársadalma ünnepélyesen meghajtotta az elismerés zászlaját a kanadai magyarság nagy barátja: Prof. Watson Kirkconnell winniepei egyetemi tanár előtt, amikor a "Petöfi Társaság" március 4-iki ülésén egyhangúlag kültagga választotta. Csupán még egy külföldi tudóst, Fredrik Böök-öt, a svéd akadémia tagját érte ez a megkülönböztetett kitüntetés, míg maga az ünnepélyes belkutatás ugyanazon az ülésen történt, amikor József királyi herceget, a szókimondó háborus emlékirataival külföldi irodalmi körökben is feltűnést keltő honvédtáborozmagot szintén a "Petöfi Társaság" tiszteletbeli tagjává választották.

Ez alkalommal méltán ünnepelhet — legalább lélekben — lapunk mindeneszes olvasója Watson Kirkconnell-t, aki a legszebb magyar költemények tökéletes angol nyelvre való lefordításával mindenünk háláját kiérdemelte. A tengernyi akadály ellenére remélhetőleg még ez ősz folyamán kiadásra kerülő "The North American Book of Magyar Verse" tudós szerzőjének, valamint Jamie és Tommy nevű két kis fiának fényképét jogos büszkeséggel mutatjuk be, mert hiszen Prof. Kirkconnel volt az, aki a kanadai vezető értelmiség közül talán a legtöbb áldozatot hozta eddig a magyar kultúráért, sőt kijelölte azt az egyedül irányt, melyet követve boldogulhatunk az idegenben:

Joggal hirdeti a "Kanadai Magyar Ujság", hogy a kanadai magyaroknak meg kell vallaniok nemzetiességüket és anyanyelvüket. Kanada is csak büszke lehet arra a népfajra, amely olyan erényekkel, történelemmel és -irodalommal dicsekedhetik, mint a magyar.
Watson Kirkconnell.

HÓVIAHAROK KELETKANADÁBAN

TÖBBEZER EMBERNEK ADOTT MUNKÁT A MEGKÉSETT TÉLI CSAPADÉK ELTISZTÍTÁSA — RENGETEG EMBER-ÉLET ESETT KÖZLEKEDÉSI SZERENCSELTENSÉGEK ALDOZATÁUL AZ ITÉLETIDŐ KÖVETKEZTÉBEN

Mig az Egyesültek Alabama államában nem kevesebb mint 214 emberéletet oltott ki az északamerikai földrész délkeleti vidékein rengeteg anyagi kárt okozó tornádó — egészen Keletkanadáig érezhető volt az ennek következtében fellépő légnyomás-különbőség. Szerencsére itt a magas északon már nem volt romboló ereje a természeti jelenségnek, sőt a régóta várt csapadékot is megkapták a gazdák és sok ezer munkanélkülinek jutott legalább egy kis dolányra való a nagyvárosok utcáinak hótol való megtisztítása folytán. Egyedül Montrealban és Torontó vidékén tízezer ember jutott így egy kis munkáalkalomhoz.

A rettenetes hófúvás következtében azonban több súlyos közlekedési szerencsétlenség történt. A Montreal melletti Le mieux állomáson a Quebec felől száguldó CNR gyorsvonat beleszaladt az állomásról éppen indulóban levő másik személyvonathoz. Az első két megrongált kocsiiban szerencsére csak hárman sérültek meg, azok is aránylag könnyebben. — Sokkal végtesebb kimenetelű volt az ontariói Belleville melletti átjárónál történt katasztrófa, amelynek négy borzalmasan összemarcangolt halottja volt. — Egy autómobil utasai nem látták a közeledő CPR expresszvonatot, melynek mozdonya elütötte és több mérföldre hurcolta magával az összeroncsolt gépkocsit a felismerhetetlenül megcsontított áldozatok holttestével együtt, mielőtt a mozdonyvezető észrevette volna a szerencsétlenséget.

A jég-hockey mellett Kanadának valóságos nemzeti sportjává vált az úgynevezett "basket-ball", azaz kosárlabda-játék, melynek egy izgalmas jelenetét mutatjuk be képünkön (A "Winnipeg Tribune" felvétele.)

A Kanadai Magyar Ujság számonkint 5 centért az alábbi üzletekben kapható:

Montreal Que.
Könyvek, folyóiratok, újságok, Iró és papíráruk.
HARTMAN'S Stationery Store
1463 St. Lawrence Blvd.

Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közjegyzői ügyekben forduljon

ALEX A. KELEN
1456 City Hall Ave.

Fűszer és csomagolóipar. Különlegesek
CHERRY D. SZABÓ
14 Ontario St. East.

Telefon: Lancaster 9413.
M. DEWALD & WILLE
Fűszer, csomage, gyémánt és hentesárúk.

Fonol, figyelmes kiszolgálás, olcsó árak. — 72 Prince Arthur East.

S. GYURG
1638 St. Dominique

S. MOLNAR
1591 De Bullion St.

Hamilton, Ont.
Immigrant's Service Bureau
4 Barton Street, East
Pénzküldés, Hajjegyek, Közjegyzői ügyek, Tolmácsolás stb.

Toronto Ont.
Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk. Gramofon lemezek nagy választéka.
COLUMBIA MUSIC CO.

Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közjegyzői ügyekben forduljon
Dr. JANOSSY & Co-hoz
542 Queen St. W.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.
UKRAINIAN BOOKSELLERS
195 Queen St. West.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.
UKRAINIAN BOOK STORE
393 Queen St. West.

UNITED CIGAR STORES
2104 Dundas Street
Mindenféle pipa- és cigarettadobányok. Újságok, folyóiratok stb.

Kitchener Ont.
Újságok — Folyóiratok; Szivarok, pipa és cigarettá dohány
S. JAROSZ
334 King St. West.

Winnipeg, Man.
UNITED CIGAR STORES
552 Main Street (Main és Alexander)
Mindenféle pipa- és cigarettadobányok. Újságok, folyóiratok stb.

SATURN IMPORTING CO.
Higgins Ave. a CPR szállóval szemben közel a Main Streethez. Kál- és beltéri újságok, folyóiratok.

Melville Sask.
Minden pénteken megveheti a "Kanadai Magyar Ujság" legrissebb példányát
SIPOS GYÖRGY
a Market-tel szemben.

Regina, Sask.
GLAUG ISTVAN
1348 St. John St.
Pénzküldés — Hajjegyek stb.

Stockholm Sask.
Magyar hártold a magyart. Viasz gyümölcs — diós italok Magyar cigarettadobány és hüvely kapható
BIRÓ PÉTERNÉL

Lethbridge Alta.
Magyar Otthon Szálloda
SZARKA JÓZSEF
406 — 4th Ave. South
Pipa és cigarettadobány, hüvely és papír is kapható.

Edmonton Alta.
Telefóni iroda — Pénzküldés — Hajjegyek — Bevándorlási ügyek
LUKACS LAJOS
10518—96th St.

Vancouver B.C.
Egy font pipa- vagy cigarettá dohány 90 cent, szállítási költség külön.
JACK CANUCK Tobacco Factory
2173 Powell St.

Figyelem magyar Testvérek! Ha jó farmot akar vásárolni B.C.-ben keressen fel személyesen
A. NYISZTOR
455 West Pender St.

TORONTO, Ont.
Az elmúlt hét vasárnap délutánján szép számú magyarság gyűlt egybe a katólikus kör helyiségében. Ünnepeltek. Dr. Lesco István íránt fejezte ki a torontói katólikus magyarság háláját és szeretetét azért a buzgó munkáért, amit mint a kör elnöke három éven át a magyarság érdekében kifejtett.

Father Forgách László méltatta a közszertetben álló elnök érdemeit és a magyarság köszönetét és háláját képen egy gyönyörű válszalagot nyújtott át az ünnepeltnek. A rövid, de bensőséges ünnepelés után a megjelent közönség asztalhoz ült s élvezte a kör háziasszony által készített finom teát s kitűnő süteményeket.

KÖNYVCSERE
MILYEN PLANÉTA ALATT SZÜLETETT?

Sokatka igazja ez a kérdés, de csak kevesen tudnak maguknak erre az életbe vádó elég fontos kérdésre választ kapni.

A közönség ezrével ostromolja a könyveskereskedéseket, hogy szerezzék meg nekik azt a könyvet, amelyből erre a kérdésre megkaphatja a tudományos választ, de sikeretlenül, míg végre egy amerikai könyveskereskedőnek sikerült azt megszerezni.

Ha meg akarja tudni, hogy milyen Planéta, illetve melyik csillagzat alatt született és hogy milyen szerencsét várhat a közel jövőben, úgy írja meg, melyik hónap hányadik napján született, mellékeljen hozzá 50 centet és ezt egy borítékban küldje el az alábbi címre, ahonnan megfőzők önnek küldeni a Csillagorákulum könyvét.

Megjött az óhazal nagy képes naplár 1932 évre, vastag kötetben, képmény táblával postaköltséggel \$1.75. Kérje nagy képes árjegyzékem könyv, szeméit és mindenféle hasznos cikkeitől. A. Weisinger Mail order háza, 961 St. Nicholas Ave. New York, N.Y. — Mivel az Egyesült Államok postahivatala Kanadába utárvét mellett nem szállít, kérem az ösz szegyet 25 cent szállítási költséggel együtt előre beküldeni. (Hirdetés)

Utazzon a Lloyddal
New Yorkból
MAGYARORSZÁGBA
azért, mert ez jelenti:
A leggyorsabb hajószolgálatot
A legrövidebb tengeri utat
7 nap alatt az Óhazába ér
KÜLÖN GYORSVONAT
Indul a bremenhavai kikötőből, követlen a hajó mellől, amely a legkényelmesebb utazást biztosítja Szállásra
PODGYÁSZOK KÖZVETLEN BEJÁRATÁSA
Ragasszkodjék LLOYD jegyekhez a helyi hajójegyeknél
NORTH GERMAN LLOYD
654 MAIN ST. WINNIPEG

A kanadaiak is megünnepelték Calgryban március 15-ikét

A calgryi magyarság méltóképpen ünnepelte meg a magyar szabadság 84-ik évfordulóját a Seventh Ave-en levő tágas teremben. Az ünnepséget együttesen a Református Egyház és a Hungarian Canadian Club rendezték és mintegy öt-száz jelenlevő magyar honfitársunkon kívül megjelent a város vezető emberei közül körülbelül harminc angol vendég.

Az ünnepség megnyitó számaként a kanadai himnusz, "O Canada" csendült fel a magyar gyermekkar ajkán. A gyönyörű magyar ruhába öltözött lánykák és fiaink angol éneke oly hatást váltott ki angol vendégeinkben, hogy kívánságukra a bevezető beszéd elhangzása után meg kellett ismételn. Az ének elhangzása után a "Canadian Club" albertai elnöke I.F. Fitch bemutatta az egyes hivatalok és testületek képviselőit s ezután szólaa képviselőtében R. W. Patterson polgármester-helyettes, utána a Calgary Albertan főszervezője J.H. Woods mondott féltórs beszédet, melyben alapos tájékozódtsággal emlékezett meg a magyar nép eredetéről, fejlődéséről és szülő hazánk Európá történelmében vitt kiváló szerepéről és végül azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy Kanada a magyar népet, mint becsületes, szorgalmas munkásokat ezen új állam felépítésében szívesen látja.

A műsort Petőfi "Talpra magyar" jával Debreczeni István nyitotta meg. Utána következett a "Calgryi Magyar Dalárda" együttese, melynek "Tavas elmúlt a rózsának" "Ó Tihanyrak riadó leánya" és "Szomorúan szól a magyar nótá" című dalait kitűnő lelkesedéssel fogadta a közönség. A program harmadik száma az ünnepelés angolnyelvű ismertetése volt amit éppen városunkban időző Istvánffy Miklós tartott meg. Istvánffy beszéde habár minden tekintetben szorosan ragaszkodott a nap fontosságának méltatásához, nagy mértékben elterít a március tizenötödiki emlékbeszéd meg szokott vázlatától. A szónok végigvezette angol hallgatóit a magyar történelem fontosabb eseményein keresztül a magyar szabadságharc kitörését kényszerítő eseményeig, s annak lefolyásának és következményeinek ismertetéséig utána rátért a szabadságharcunkban a különböző nemzetiségeknek a magyar ügyvel rokonos érdeklődésére és beszéde végén párhuzamot vont a Kanadában élő nemzetiségek jövőjére a kanadaiaknak a nemzetiségekkel szemben tanúsított demokrátiás megértésével kapcsolatban.

A következő szám a program legkiemelkedőbb pontja volt. Pásztor József "Fekete Toborzó" című szindarbjá kö-

vetkezett. Hivatásos drámai színészeknek is dicsőségükre vált volna, ahogy a műkedvelő szereplők szerepeiket alakították. Az anya szerepében Mátyás Ferencné felülmúlhatatlan volt, amint a változó érzelmek alakításában átértézte hazája népének pokoli szenvedését. István fia szerepében Debreczeni István aratott nagy sikert; ugyancsak Zsófia szerepét Juhász Istvánné oldotta meg kifogástalanul. Kitiűnő alakítást nyújtott Juhász István a tanyás szerepében, valóságos óhazai tanyás gazda volt. Juczi szerepét Bács Mihályné alakította teljes hozzáértéssel. A cigányprímás szerepében Kovács Károly pukkanásig nevette a közönséget. Janika unoka szerepét a kis öt éves Bugyi Lajos töltötte be felnöttekhez illő bátorsággal.

Megható volt az előkép, amelyben az egyes elrabort városokat Juhász Istvánné, Bács Mihályné, Kis Regina, Barnóczi Piroka és Bucsin Jolánka személyesítették meg fekete gyász fátyollal eltakart gyönyörű nemzeti ruhákban. Ezután következett Bátor Ferenc szavala. "Élsz-e magyar nemzet". Ugyancsak Rudnyánszki költeményt szavalt Asztalok Gusztáv "A Nemzethez" címmel. Szavaltak a kis művészek is, a kis négy éves Kádár Vilma és Kádár János költeményt szavalt "A hontalan" és "Március 15" az ünneplő közönség gyönyörrel élvezte a kis gyermek szavala. Ugyancsak nagy tapost kapott a kis Domokos Babet "Magyar vagyok, magyar" című költemény elszaválásáért. Somogyi Sándor, Bátor Géza, Ösz Béla és Botka Gyula négyesben régi magyar dalokat adtak elő, amiket a közönség hatalmas taps orkánal adózott. A dalok címe "Árvány haj a süvegem bokréjtája", "Nagypén teken mossa holló a fiát" és "Ezt a kerek erdőt járom én".

Az ünnepélyen Istvánffy Miklós konferált, ugyancsak ő tartotta meg az emlékbeszédet is e tisztegre kizemelt és gyengédkedő Bucsin Béla ref. lelkeszt helyettesítve. Az ünnepség a magyar és angol himnusz elénkelésével ért véget, amelyeket szintén a Magyar Dalárda együttese adott elő.

A szavaltatok, énekek és a szerepek betanítását Bucsin Béla ref. lelkeszt végezte.

Calgry magyarsága e napon egy volt, egy szívvel és egy lélekkel óhajtott mindenki ünnepelni, de sajnos mintegy két-száz elszomorodott szívvel voltak kénytelenek visszatérni, mivel a terem nem tudta befogadni a részt venni szándékozók teljes seregét. A calgryi angolnyelvű napilapok hosszú cikkekben emlékeztek meg a gyönyörű ünnepélyről és elismerőleg nyilvánították ki, hogy dacára annak, miszerint a műsor száma előttük ismeretlen nyelven hangzottak el, mégis a kultúra megnyilatkozását látták abban, hogy a magyarok ily őszinte meghatottsággal ünnepeltek meg hazájuk legszentebb ünnepét.

Magyar szabadság-ünnep Oshawán

Az oshawai magyarság mult szombat este, március 19-én, lélekemelő keretek között ünnepelte a magyar szabadságharc 84-ik évfordulóját.

Mindenegyes számot tapsorkán fogadott és kísért. A közönség oly meghatott, oly megelégedett, oly hálás még kevés ünnepélyen volt Oshawán, mint ezen a március 15-ikén. Ennek főleg az volt az oka, hogy a műsoron az oshawai új magyarság nemzedék: az összes magyar gyerekek szerepeltek. Magát a műsört oly nagyszerűen állította össze a rendezőség, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelt. A megjelentek sorában sokak szeme csillogott az örömtől és a lelkesedéstől.

Az ünnepélyt a gyerekek a magyar himnusz elénkelésével nyitották meg. Következésként Jakab János méltatta az ünnepélyt, rövid, de lelkes beszéddel, majd a "Talpra magyar" és 35 hazafias verset mondta el a kis szavalóművészek.

Végül a szavaltatok után a gyerekek két egyfelvonásos szín darabban a "Kalapomon nemzetiszin rózsá" című népszimnűvel és az "Okos Hepke" vígjátékkal gyönyörködtették a közönséget. Ugy a szavaltatok után az egyfelvonásos szindarabok kedvesek voltak és reméljük, hogy az oshawai magyar gyerekek a jövőben még sokszor megfogják csillogtatni sokat ígérő tehetségüket.

Karnay K. István.

Békevári esték . . .

A CNR által rendezett nemzetiségi telepek versenyen Békevár nyerte a 3-ik díjat és ebből az összegből az ifjúság hallban egy zongorát állítottak be. Ez a zeneszám aztán egyik esz köze annak, hogy az ifjúság többször kellemes estéket tölthet együtt, valamint hozzájárul ahhoz is, hogy műkedvelő előadásainkhoz minden nap többnyire és többen ajánlkoznak és így a telep magyarságának bő alkalma van szórakozni. E hozsuzu télen is sok kellemes estét töltött együtt a telep magyarsága, fiatalja és öregebbje egyaránt.

Nevezetes volt az öreg-kanadások estéje is, amikor 200 területről kellett a házasszonyainknak gondoskodni. A testvéri együttérzésnek ezen megnyilatkozása felelhetetlen marad az ott megjelent közönség előtt. Az énekszámokat Szakács Gizella kísérte, továbbá Ifj. Kovács János, valamint Balogh Ida zeneszámai nélkül bizonyára hiányosabban telt volna el az a kellemes este.

Az egyházi vezetők beváltása alkalmával mint minden évben, megint megtartottuk az egyházi a szokásos évi bankettjét, ezen az estén igen sok vendég is megjelent s a görnyedező gazdag asztalok semmivel sem árultak el, hogy sokan közülünk "reliefen" élnek. A szónokaink valahogy mintha mind át lettek volna szellemülve, értelemesebbnél értelemesebb beszédek hangzottak el, úgyhogy unottá nem tette magát senki.

Az ifjúság azóta ismét felsorakozott a vezetők kérésére és február 26-án újra egy aranyos estét tartott. Az új ének kar ekkor "Akár mit is beszélnek a világnak, Nincsen párja a Jankovics huszárnak!" című nótát adta elő. Béresi karmesterünk hárombillentyűs trombitájával szinte művészhöz illően rázendítette hogy "Nem sirok én többé" de úgy hogy az akkordjait még most is halljuk. Majd jött az új banda ifjú Balogh József, Izáák Aladár, Balogh Géza, na meg az az eszem adta csöppesség Balogh Mártha, kicsiny ujjával ő is a zongorán remekelt.

Mire rendbe lett a színpad, a "Baldog házaselet" került színpadra. Kézdi tanárt Izsák Zoltán, feleségét, Vilma Mrs. Wittenberg, Magdát Balogh Ilonka, Sips doktort Szakács János, Rozi szobalányt Szabó Lenke, Orsi szakácsnét Balogh Ida, Bandit Balogh Laci és Sárkát Balogh Mariska kitűnően alakították. Minden egyes műkedvelő méltán kérdelemte a közönség elismerését. Mikor a műsor véget ért, megszólalt a zongora és Szakács Gizella kísérete mellett a Kanadában iskolázott gyermekeink rázendítettek a "God Save the King" dallamára. Öregebbjeink a fiataloknál helyet engedtek a táncmulatságra és kettős cigányzene ütemeire vígan perdeltek táncra a párok. Hajnal 4 óraker ká-

HARMINKETTED IZBEN ÜNNEPELT BEKEVAR

Március 15-ikét az idén 32-dikszáz ünnepelte meg Békevár magyarsága, a régiek közül csak kevesen, már azok t. i. kik még életben maradtak. Olyan szép számmal jelentek meg az érdeklődők, hogy az ifjúság terem majdnem kicsinek bizonyult még az idő is alkalmas volt hogy a nagy telep fiai összejöjjenek a magyar szabadság napjának megünnepelésére. A program, melyet az ifjúság állított össze teljes három óra hosszat tartott, amit mind végig élvezett az ünneplő közönség.

MISTATIM, Sask.

A mistatimi három éve fennálló új magyar telep, folyó évi február 27-én Nagy Elemér honfitársunk indítványára, nemzetiségi és vallás-különbség nélkül "Népjóltai szövetség"-et alapított, amelynek célja mindennemű politikától való tartózkodással a testvéri összetartás révén felvenni a küzdelmet a jelen nehéz idők viharával, hogy a telep minden nemzetiségű tagja anyagi előre haladásba jutva, mint egy anyának gyermekeit fejlesszük Kanada felvirágzását.

Kozma Dénes.

MENNYIT ER A DOLLAR ES A PENGÓ?
Március 26-ikán 12 és fél százalékos felárral jegyezték az amerikai dollárt a kanadai bankok, míg a magyar pengő árfolyama 19.80 volt.

OH, HAZASSÁG

— Mondja csak, ha úgy üres óráiban visszagondol a legényéletére, nem bánja meg, hogy megfogódt?
— Kedves barátom, ha az ember egyszer megfogódt, nincsenek többé üres órái.

TEL.: HA 3420
J. SCHRETER
RUHA ES CIPŐ ÜZLETE
Figyelmes kiszolgálás!
JELSZAVUNK:
KICSÍ HASZON, NAGY FORGALOM!
30 ONTARIO ST. EAST
MONTREAL, Que.

COLUMBIA
GRAMOFON
LEMEZ

REGI SZÉP EMLÉKEK elevenednek meg előttünk, amikor a budapesti operaház művészeiből alakult "Fiharmónikusok" színtagú zenekara a "Magasan repül a daru . . ." nótá dallamát játssza el Liza Ferenc rapadódiájában.
50154D — HUNGARIAN RHAPSODY No. 1. \$1.25
EZENKIVÜL AJANLUK MEG A KÖVETKEZŐ UJDONSÁGOKAT:
10 INCH . . . 95 cent

Sárosey Mihály, cigányzene kísérettel	10262F—Sárga csizmát visel a babám	10262F—A ragyogó mindenem . . .	Sébő-Miklós
10260F—Sárga csizmát visel a babám	Kérges a tenyerem	Bucsu-Ha lehunyor a szemem.	
Fila Jenő cigányzenekara	10264F—Ritka busz, ritka árpa, . . .	Bacsaony István s B Dajbukát Ilona	
10264F—Ritka busz, ritka árpa, . . .	10263F—Péter meg a Juli, 196 rézs	Péter meg a Juli, 21k rézs	

A FENTI GRAMOFONLEMEZEK KAPHATÓK:
WINNIPEG, Man. Pannonia 468 Main St. II. emelet — Danubia 645 Main St. Room 108. — Ukrainian Bookstore Ltd 660 Main St.
EDMONTON, Alta. Ukrainian Book Store 10248—101st St. — National Book & Music Store 9916 Jasper Ave.
REGINA, Sask. National Musical Supply Co. 1708 Rose Street.
LETHBRIDGE, Alta. Joe Szarka 400—4th Ave.
CALGARY, Alta. Ukrainian Book Store 8th Ave.
HAMILTON, Ont. National Music Store 246 James Street North.
DRUMHELLER, Alta. Defores Music House

EGYESÜL A CSALÁD
HAJÓJEGYEK az Óhazából vagy onnan Kanadába leszállított áron BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK feladás, illetőleg kiskorú gyermekek zavgy menyasszony részére
KÖLFÖLDI UTLEVELEK a tengerentútra utazók részére
Bővebb felvilágosításért és tájékoztató füzetekért írjon saját nyelvén a következő címekre:
CANADIAN PACIFIC STEAMSHIPS
C.P.R. Bldg., Edmonton, Alta. C.P.R. Bldg., Saskatoon, Sask. 372 Main St. Winnipeg, Man.
W. C. CASEY, WINNIPEG, Man.

Robin Hood FLOUR

A LEGOLCSÓBB LISZT, MERT TÖBB KENYERET SÜTHETÜNK BELŐLE

Megalakult a „Székely Kultur Egyesület” női osztálya

A következő levelet kaptuk: A legnagyobb örömmel adjuk szíves tudomására, hogy az Egyesült Államokban, mint Kanadában élő székely, s magyar testvéreinknek, hogy a montreali „Székely Kultur Egyesület” kebelében megalakult a Sz. K. E. Női csoportja.

Egyesületünk célja, a székelység csoportosítása, kulturális fejlesztése, a székely Otthon megalapítása, mely otthont adjon az idegenbe szakadt s munkanélkülivé vált testvéreinknek napközli otthon legyen. Egyesületünk tagja lehet bárki, valóság és nemzetségre való tekintet nélkül. Egyesületünk kizár

vegy András, Freund Péterné, Segyő Sándorné, Pavlányi Jánosné, Varga Sámuelné, Papp János Lászlóné, Szántó Istvánné, Póhánka Istvánné, Zsigai Istvánné, Varga Déliáné, Lehoczy Jánosné és még többen, kiknek neveit nem sikerült feljegyeznünk.

A szépen sikerült este az „Erős várunk a mi Istenünk” című egyházi énekkel fejeződött be. A bevétel lehetővé tette azt, hogy a Nőegyesület új székelyterítőt ajándékozhasson az egyháznak.

Papp János Lászlóné.

A HAMILTONI REF. EGYHAZ HIREI

A brantfordi ref. leányegyház virágvasárnapjára ünnepi istentiszteletre majdnem minden helyi és környéki református megjelent. Az ünnepségre a jegyeket Nagy Imre szolgáltatta.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, mely március 20-án vetteti képes előadás iránt megnyilvánult a Magyarországi Tiszt. Kovács Ferenc április 5-én este 8 órai kezdettel eddig be nem mutatott képekkel angolul tart előadást Magyarországról. Tiszt. Kovács Ferenc a magyarul kevéssé értő ifjúság és a bennszülött kanadaiak kedvéért, kik már régebben szívesen látják az előadást. Természetesen az első előadást megjelentek is szívesen látja a Y.W.C.A., melynek égisze alatt rendeződik az előadás.

A windsori evangélikus Nőegyesület műsoros teaestélye

Egyházunk buzgó nőtagjai újlag bebizonyították, hogy ők hasznos és tevékeny tagjai a gyülekezetnek. Virágvasárnapján szépen sikerült műsoros teaestélyt rendeztek, mely alkalommal kisiny iskolatermék ismét kicsinynek bizonyult és sokan állva kényserültek végighallgatni az érdekes programokat. A menyitót a sorok írója tartott rámutatva annak szükségességére, hogy nemcsak Máriákra, hanem szorgalmas Máriákra is szükség van minden egyházközösségnek. Nem elég csak Jézus lábainál ülni, hanem serényen munkálkodunk is kell addig, míg megvan erre az alkalom. Az estély konferenciáján Grauzer Árpád presbiter volt, ki igen ügyesen és talpraesetten jelentette be az egyes számokat. Nagy felekezési szünetről tett bizonyítást a Nőkár a „Mester a bőséges vihar” című vallásos ének elnevelésével. Nagy hatással szavalt el két költeményt Tóth Ilona, melyek sorok írója tréfás elbeszéléssel tette gazdagabbá az estély programját. Nagy tetszést aratott a „Keplezés” című vídám falusi történet előadása. Minden szereplő kitűnően játszott és így megérdemlik, hogy neveiket ide jegyezzük: Csamangóné Madách Mihalyné, Ragyógyó Kovács Istvánt, Medvegy András, Rozált Segyő Sándorné, Grauzer Árpád, Tóth Ilona, Med

Elitelték Bullert és Scarlettet

Az este folyamán a saskatooni Sam Scarlett ügyében. Az utóbbi egészségi állapotára való tekintettel nem ítélték kényszermentesre. A husz vádolt közül tízet felmentettek a zendülésre való izgatás vádjá alól, míg a többiek elítélését illetőleg már az előző hetekben megemlékezünk. A törvényellenes gyűlések vádjá alól négy bányász nem találtak bűnösnek, három esetben nem tudott egyhangú határozatra jutni az esküdtségi róság, kettőt felmentettek, egyet szemben pedig teljesen elírték a vádat.

A március 23-iki tárgyalásnak az előzőhöz hasonló érdekességét, hogy ezúttal ítélték a bíróság a vádfüldöt a kommunista központ tervét szerinti előkészítő két fizetett, hivatalos agitátor, a torontói Mrs. Anne Buller és a saskatooni Sam Scarlett ügyében. Az utóbbi egészségi állapotára való tekintettel nem ítélték kényszermentesre. A husz vádolt közül tízet felmentettek a zendülésre való izgatás vádjá alól, míg a többiek elítélését illetőleg már az előző hetekben megemlékezünk. A törvényellenes gyűlések vádjá alól négy bányász nem találtak bűnösnek, három esetben nem tudott egyhangú határozatra jutni az esküdtségi róság, kettőt felmentettek, egyet szemben pedig teljesen elírték a vádat.

A március 23-iki tárgyalásnak az előzőhöz hasonló érdekességét, hogy ezúttal ítélték a bíróság a vádfüldöt a kommunista központ tervét szerinti előkészítő két fizetett, hivatalos agitátor, a torontói Mrs. Anne Buller és a saskatooni Sam Scarlett ügyében. Az utóbbi egészségi állapotára való tekintettel nem ítélték kényszermentesre. A husz vádolt közül tízet felmentettek a zendülésre való izgatás vádjá alól, míg a többiek elítélését illetőleg már az előző hetekben megemlékezünk. A törvényellenes gyűlések vádjá alól négy bányász nem találtak bűnösnek, három esetben nem tudott egyhangú határozatra jutni az esküdtségi róság, kettőt felmentettek, egyet szemben pedig teljesen elírték a vádat.

\$158 a Spohn-alap gyűjtése

Mint a Spohn Mihály megmentésére alakult bizottság pénztárnoka, Mogyorósi Ferenc jelenléte, Gombár János jelenléte, Kanada magyarsága a közelmúltban hirtelre nyújtotta \$103.50 körül az utolsó \$54.50-el járult a megmentési alaphoz, úgyhogy az jelenleg \$158.00-t tesz ki. Sards B.C. magyarsága \$3.05, Plumás, Man. \$5.50, Elrose, Sask. \$2.55, saskatooni német egyház \$16.65, reginal egyet ujjab gyűjtése \$4.00, Dacotah, Man. \$3.00, Fánssy István kitcheneri gyűjtése \$6.85, torontói gyűjtése \$3.15, tizenegy magyar pedig \$9.75-t küldött be.

A Spohn megmentésére alakult bizottság több helyről értesült, hogy nagyban folyik a gyűjtés és ezután is kéri, hogy a legcsekélyebb összeget is közvetlenül a pénztárnok, Mogyorósi Ferenc címére 127 Smith St. Yorkton, Sask. küldjék, miután csupán a bizottsághoz már beérkezett összegeket nyugtázzák s így ha előbb máshova küldenék a pénzt, az a nyugtázás késedelmet szenvedne.

MEGSZÜNT A NYUGATI REPÜLŐPOSTA

Mire a sorok olvasóink zöméhez kerülnek, a nyugat-kanadai repülőpostaszolgálat megszűnt. A nehéz gazdasági helyzetbe való tekintettel alylyett, hogy az eredeti terv szerint Vancouverig kifejlesztették volna a repülőposta-szolgálatot, április elsőjével — mint már előzőleg jeleztük — kénytelenek meg a Calgary-Edmonton városokig üzemben tartott forgalmat is megszüntetni.

A Winnipegből induló utolsó repülőgépet a „Kanadai Magyar Ujság” szerkesztőségének emléksorait lapunk Saskatoon, Alberta és British Columbia területén szétszórtan élő tudósítóhoz, akiknek szíves

HIREK A MONTREALI MAGYAR EV. EGYHAZ KÖRÉBŐL

A montreali magyar evangélikus gyülekezet Csonták Ferenc lelkész személyében új lelképást kapott, ki március 10-én el is foglalta állását és az első ünnepélyes istentiszteletet március 21-én vasárnap tartotta.

Ezen istentiszteleten a bevezető imát Nt. Fehér Mihály montreali magyar ref. lelkész mondotta, majd utána evangéliumot olvasott, míg az úrnap beszédét a gyülekezet új lelkésze mondotta. Istentisztelet végéig Dr. Winter Károly főkönyvelkes buzdító beszédet intézett a gyülekezethez, melyben buzdította és kitalásra kérte annak minden tagját.

ÉHEZNEK AZ AMERIKAIK

Nagysütörtök szomorú napot jelentett a washingtoni kapitóliumban, ahol az Egyesült Államok képviselőháza már hetek óta a munkanélküliség és segélyezés ügyében előterjesztett javaslatokat tárgyalja. Connery, Massachusetts állam demokrata-párti képviselője 700 millió dolláros kölcsönt kért a szorongatott helyzetbe kerültek feisegélyezésére, azt állítván, hogy több százán halnak meg az éhségtől naponta a gazdaságáról híres Egyesült Államokban.

„ÖREG EMBER NEM VÉN EMBER” — WINDSORON

Husvételre szokatlan meglepetéssel kedveskedett az ontariói határváros elöljáróságának egy Frank Winters nevű 73 éves öregember, aki egyszerre vette fel agkori segélyét és egyuttal bejelentette, hogy — kislia született. Akár elhisszük, akár nem, a windsori városháza a nyakönyvezetói hivatalának írásai bizonyítják, hogy az öregnek hetéves házassága alatt immár a negyedik gyermeket látja meg a napvilágot.

VISSZALÉNEK A MAGYAR KÖZÖNSÉG JÓHÍZMOSÁGÁRA

Mint White Lajos montreali íparművész hazánkba leveléből értesülünk, „Czinka Panna” rendezésében egy ugynevezett cseh-szlovák és magyar hangverseny hirdettek március 20-ika, vasárnap este az Auditorium hallban. Ennek ellenére, hogy a szereplők nem jótékony avagy egyetemes célra, hanem egyenesen a saját pénztáruk javára rendezték az előadást, mégis igénybe akarták venni olyan magyar műkedvelők vendég szereplését, akik pedig mindaddig kizárólag önzetlenül léptek fel és csak a közönség érdekében ajánlották fel tehetségüket. A csehnek azonban ennek ellenére pl. White Lajos nevét bevezetése nélkül mint szereplőt jelentették be, ezzel is igyekezvén közönséget toborozni. Mi sem természetesebb, mint hogy a montreali magyar műkedvelők a leghatározottabban visszautasították ezt a viselkedést és a jövőre néve levonják a következtetést a hasonló „cseh-amerikai-magyar” műkedveléssel szemben.

ARANY-PENGŐ ÁTUTALÁS

SURGÖNYILEG 24 óra alatt, POSTÁN 14 nap alatt, a mindenkor LEKEDVEZŐBB hivatalos ARFOLYAM

Távirati díj csak 75 cent

DIJSORSOLÁS

ÜGYFELEINK KÖZÖTT KARÁCSONYRA

3 értékes díjat sorsolunk ki: 1 Díj \$10, 2 díj \$5, 3 díj \$3

Pénzküldő NYUGTANK SZAMA az Ön szerencse száma lehet, miért is jól őrizze meg!

Kérjen pénzküldővet MEG MA! — KÜLDJE PÉNZÉT az Ohazába ALTALUNK és nem fog csalódní!

Áruosztályunknál különféle óhazai áruk olcsón kaphatók! KIVÁNTATRA ÁRJEGYZÉKET KÜLDÜNK!

HÁJÓJEGYEK — BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK — KÖZJEGYZŐI OKIRATOK — HÁZ- és FÖLDELADÁS — BAROMFI- és KERTGAZDASÁGOK

PANNONIA

621 Main Street, WINNIPEG, MAN

70 millió bushel kanadai buza eladására lehet számítani

Bromhall liverpooli gabona kereskedő cég, mely elismerten a világ legóvatosabb buzapiaci szakértőinek vezetése alatt áll, szenzációs jelentéssel lepte meg a gabonatermelő államokat. Ki Broomhall-féle jelentés, hogy a tavaly áprilistól értékesített 496 millió bushel búzával szemben már eddig is 506 millió bushel talált vevőre, ami kétségtelenül igen jó keresletnek számít a mai gazdasági válság közepette.

Ha mindehhez hozzávesszük, hogy az Egyesült Államok komolyan foglalkozik a Kínába való buzaszállítás gondolatával úgy Kanada kilitásai még jobbaknak mondhatók az ősi termésg elkövetkező néhány hónap alatt. Azt biztosra veszik, hogy Oroszország nem tud több kenyérmagot exportálni az ulj, miután még vetőmagja is kevés maradt, Argentína és Ausztrália pedig legfeljebb 100 millió bushel búzát tudnak a már értékesített mennyiségen kívül nélkülözni.

Végeredményben tehát a világ 776 millió bushelnyi buzaszükségletéből az eddig leszállított 506 millió bushelen kívül mintegy 270 millió bushel eladásra lehet számítani. Ha ebből 100 millió bushel vásárolnak Argentínában és Ausztráliában s körülbelül ugyanennyit az Egyesült Államokban, úgy Kanada hozzávetőleges becslés szerint 70 millió bushel búzát tud még az ősz előtt eladni.

FARMOK

Irodánkknak sikerült néhány kitűnő farmot előadásra megszerezni Ontario tartomány legjobb vidékén. Toronto közelében. Itt az alkalom, hogy komoly, települési szándékokat keves tökéletes biztos megjelölést kapjanak

50 acre épületekkel, teljes felszereléssel, állatokkal, highway mellett \$2800.—

50 acre épületekkel, gyümölcsösökkel, vetéssel, felszereléssel \$2000

25 acre előosztályú föld, különösen alkalmas berry (szamóca és málna, földieper) valamint kert vetemények, épületekkel és felszereléssel \$2600.

A fentiekhez hasonló kisebb és nagyobb farmok, nagy választékban kaphatók irodánk utján

A megvételhez feltétlenül kárpénz lefizetés szükséges, könnyű fizetés mellett. Csak komoly levők jelentkezzenek, kiket a helyszínre a farmok megtekintése végett kivizsgálunk.

Dr. Jánossy & Co.

FARMEADÁSI IRODA
543 Quen Street
TORONTO, Ont.

CSÁRDÁSOK

Jaj de magas a mi falunk vörös tornya.
Jaj dómásdi vásár után el lttam jas lovat.
Jóesét kívánok, megjöttek a fehérvári huszárok.
Juhász legény állj meg csak egy szára.
Károg a hold a jegenyén.
Kérk a káposzta.
Kék a hóbögy recse.
Kiesny meg a mi lányunk.
Kint a falu végén, nem füstöl a kémény.
Kis angyalom ablakában.
Kisszonykám arra kérem.
Kis kertemben, igaz-e habdám.
Kitörtt a bírú lába.
Körösi lány.
Kutyafélf tájár legyek, ha a rózsám meg nem csal.
Lakodalom van a mi uccában.
Lányok a legényi jól megbecülsétek.
Lányok, lányok, hallgassatok.
Megtjtt az óhazai nagy képes napár 1932 évre, vastag kötetben, képmény táblával, szállítási költséggel együtt \$1.75.

Látom rózsám ezt a piros rózsát.
Léte, léte, de saavnyu léte.
Magas a kaszárnya, előtte a stráza.
Magas jegenyefán sárgarigó fészek
Már ezental nem leszek lány boldog.
Megy a korsz, perceg az ut.
Megáradt a patak, elmosa a partot
Megérett már a cseresznye.
Mért vagy olyan lehá.
Mikor engem boszorostak.
Milleniumi csárdás album. \$1.00.
Mit nekem a szolgabíró, allspán.
Nálfeleles kis háskóm.
Nem bánom én, ha a világ kinevet
Nem bánja már a szívetem.
Nem bujok én grászruhába miattad
Nem csoda ha sok legény kötet
Nem hazudtam életemben, csak egyszer.
Nem kell nekem a lány.
Ne sajnáljon senki fia. (De azért)
Nem tartozom senkinek sem számot adni róla.

A. WLESINGER
961 St. Nicholas Ave. New York, N. Y.

"HAZADNAK
RENDJÉLETLENÜL
LEGY HIVE, OH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSORSZÁGI"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

ELNAPOLTÁK A „T. HAZ”-AT

Kormányzói kéziratral egy hónapra elnapolták a magyar képviselőházat. Ezzel kapcsolatban úgy idehaza, mint külföldön a legképtelenebb hírek terjedtek el. A hazai pártpolitikai béka-egérharcok nem érdeklik a külföldi magyarságot, ezuttal azonban olyan fontos kérdésekről van szó, hogy feltétlenül foglalkozni kell a politikával, anélkül is inkább, mert az egész akció azt célozza, hogy lehetőleg kapcsoljanak ki minden politikát, hogy az ország minden erejét a gazdasági problémák megoldására összpontosíthassák.

Egy hónapig nem ülésezik tehát a parlament, de a mindegyes rendű és rangú párt képviselőiből toborzott 33-as bizottság a többi szaktestületek működésének, tehát a közelemben elvégzendő ilyen formában megvan. Az egy hónap tulajdonképpen haladék. Ezt az időt adta a kormány arra, hogy a kormány nagyfontosságú problémákat készítsen elő a megoldásra. Egy hónapig csöndben dolgozhatnak az összes szakminiszterek és azután a képviselőház egymásután letárgyalhatja a nemzet életét érintő javaslatokat.

Speier-féle kölcsönt, amelyet külföldön nagyon alacsonyra értékelnek. Az egyes törvényhatóságok, amelyek a Speier-kölcsönt felvették, most valóban nehezen tudnak fizetni, de elvégre ez az állapot sem tarthat örökké. Erre spekulál a vállalat és talán nem is fog rossz üzletet kötni.

Nemcsak mi, hanem a józan külföld is kezdi belátni, hogy valamit tenni kell a dunai államok ügyeinek rendezése érdekében. Már Tardieu francia miniszterelnök is be akar avatkozni a dologba és azt tervezi, hogy a kisanant államokat, Ausztriát és Magyarországot gazdasági antantba szorítja. Magyarország örömmel fogad minden hasznos gondolatot, amely nem kíván jogfeladást, ellenben a környező államok a legelősebben ellenzik a tervet. Magyarország nincs akadály a gazdasági kapcsolatok megteremtésének, de természetesen nem szolgáltathatjuk ki az ország létérdekét.

Egy hónap alatt mindezeknek a fontos problémáknak tisztázódnia kell és az áprilisban összeülő parlament elé már fontos javaslatok fognak kerülni.

PAIZS ÖDÖN

Ujra akasztás volt Magyarországon. A rögtönítelő bíróság halálra ítélte Tichy Árpádot, ki tulajdonképpen pékelegény volt, majd Ráckevén Miklós Zsigmond helyettes közjegyző iródjában mint írrok dolgozott. A fiatal ember teljesen elzúllott, ivásnak és kártyának adta magát, amikor sehonnán se tudott pénzt szerezni, vadállatias kegyetlenséggel meggyilkolta a közjegyzőhelyettes, az iródtáborból és hogy a nyomokat eltüntesse, a házat felgyújtotta. A rablójlikos mindaddig cinikusan viselkedett, amíg ki nem mondták a halálbüntetést, akkor azonban zokogva kért kegyelmet.

Meghalt Schönborn Buchheim Frigyes Károly gróf, Nagy Magyarországi második legzodagabb földesura hatvanhárom éves korában. A gróf "labanc" öse kapta meg annakidején II. Rákóczi Ferenc elközbott munkácsi uradalmát. Ez a hitbizomány közvetlenül az Esterházy hercegi hitbizomány után következett és a birtok terjedelme 226.800 katasztrális hold volt. Uralkodóházak tagjaival teljes értékű házasságot köthetett a család. A hitbizományra a család ráterített kezük, Buchheim pedig azóta Bécsben élt és ott is halt meg.

Meghalt Schönborn Buchheim Frigyes Károly gróf, Nagy Magyarországi második legzodagabb földesura hatvanhárom éves korában. A gróf "labanc" öse kapta meg annakidején II. Rákóczi Ferenc elközbott munkácsi uradalmát. Ez a hitbizomány közvetlenül az Esterházy hercegi hitbizomány után következett és a birtok terjedelme 226.800 katasztrális hold volt. Uralkodóházak tagjaival teljes értékű házasságot köthetett a család. A hitbizományra a család ráterített kezük, Buchheim pedig azóta Bécsben élt és ott is halt meg.

Meghalt Schönborn Buchheim Frigyes Károly gróf, Nagy Magyarországi második legzodagabb földesura hatvanhárom éves korában. A gróf "labanc" öse kapta meg annakidején II. Rákóczi Ferenc elközbott munkácsi uradalmát. Ez a hitbizomány közvetlenül az Esterházy hercegi hitbizomány után következett és a birtok terjedelme 226.800 katasztrális hold volt. Uralkodóházak tagjaival teljes értékű házasságot köthetett a család. A hitbizományra a család ráterített kezük, Buchheim pedig azóta Bécsben élt és ott is halt meg.

Meghalt Schönborn Buchheim Frigyes Károly gróf, Nagy Magyarországi második legzodagabb földesura hatvanhárom éves korában. A gróf "labanc" öse kapta meg annakidején II. Rákóczi Ferenc elközbott munkácsi uradalmát. Ez a hitbizomány közvetlenül az Esterházy hercegi hitbizomány után következett és a birtok terjedelme 226.800 katasztrális hold volt. Uralkodóházak tagjaival teljes értékű házasságot köthetett a család. A hitbizományra a család ráterített kezük, Buchheim pedig azóta Bécsben élt és ott is halt meg.

Nyög a föld az adó alatt

A magyar föld bajait akarják orvosolni. Ez a kormány legközelebbi feladata, ezt ki kell venni minden ember Magyarországon. Pár hét alatt sok minden történt, de természetesen az intézkedések hatásait azonnal érezni nem lehet. A mezőgazdasági termelés különben sehol sem fizetődik ki, amit mi tudunk tenni, azok csak helyi intézkedések, kisebbfajta injekciók, a végleges rendezés csak nemzetközileg történhetik.

Most állították össze a magyar földbirtok adósságának statisztikáját. 1926-ban még csupán 125 millió pengő volt a magyar földbirtok megterhelése. Ekkor kezdődött meg az agrártársadalom gyors eladósodásának folyamata. 1930 végén már 1570 millióra növekedett a tartozás, most pedig körülbelül 1700 millió pengő a magyar földbirtok megterhelése. 125 milliótól 1700 millió pengőig nagyon hosszú az út. Ez a két számadat mutatja, hogy a magyar mezőgazdaság milyen katasztrális helyzetbe jutott.

Mindenkét tisztában van azazal, hogy a magyar földbirtokok már hosszú idő óta nem adnak kölcsönt, tehát szinte érthetetlennek látszik, hogy a földterület ilyen nagymértékben szaporodik. Meg kell mondani nyíltan, hogy ez a szaporulat a fizetetlenül maradt kamatokból költségek, adókból és árutartozásokból állott elő. A birtok nem tud a rajta levő nagy terhektől dolgozni, a termelés nem jövedelmez olyan mértékben, hogy a tartozást törleszteni lehessen, kénytelen újabb adósságot csinálni. A hitelnek ez a formája semmi jót nem jelent. Nem azt jelenti, hogy a tőke na gyobb érdekeltiséget vállal a mezőgazdaságban, hanem kénytelen haladékat adni és a felgyülemlett kamatokat egyszerűen ráírják a teheralpra.

A legszomorúbb az, hogy minél kisebb a birtok, annál nagyobb a terhe. A statisztika ezt is ideig kegyetlenséggel kimutatja. Az 50 holdnál nagyobb birtokterületekre az összteherből 553 millió pengő esik, 50 holdnál kisebb birtokokat pedig 1137 milliónyi pengővel terheltek meg. A kisbirtok holdjára tehát 343 pengő, a nagybirtok holdjára pedig 121 pengő adósságot esik.

Amíg ezeket a hiteltügyi kérdéseket meg nem oldják, addig az agrártársadalom helyzete ki látástalan. A nagybirtok holdjára és évenként öt pengő fizet kamat fejében, a kisbirtoknál a teherterület éppen a duplá-

Károlyi miniszterelnök maga is sikrázálalt a nemzeti erők egyesítése érdekében, de az események azt igazolják, hogy nem egyes pártvezérek érvényre sülésének akar tét engedni, hanem valóban az erők egyesítését szeretné látni. Egyes politikuskok úgy látták, hogy most itt az alkalom az érvényesülésre és beülhetnek a bársonyszékbe, ami pedig a mostani nehéz viszonyok között nem valami kellemes pozíció és máris fantasztikus hírek keletkeztek. Az egységpártnak az az álláspontja, hogy egy nagy agrárérdekeltétség összehozása helyes volna. Az egységpártban igen sokan vannak, akik az agrártársadalom bizalmát bírják, de a városok, az ipar és kereskedelem képviselői is tisztában vannak azzal, hogy első sorban a mezőgazdaság rendezése a fontos, mert hiszen ez az alapja a jövő boldogulásának.

Ezekkel együtt gondolnak valami szorosabb együttműködést létesíteni, tisztára az agrárkérdés megoldására. A kormány nem akarja idejét elfecsérelni azzal, hogy a politikai tárgyalásokat reggeltől estig folytassa. Kell akarja dolgozni a javaslatokat és azután ezen az alapon próbál megállapodásokat létesíteni. A vezető politikuskok meg vannak arról győződve, hogy így sikerülni fog a válságot megszüntetni.

Az ország erejében mindenestre biznak. Erre érdekes bizonyítékot szolgáltat egy külföldi magántársaság, amelynek Magyarországon is nagy érdekeltiségei vannak. Ez a társaság főleg az energiaáram termelésére rendezkedett be. Ennek a társaságnak Magyarországon heverő tőkái vannak és ezzel kezdli összevadásolni a

magyar föld bajait akarják orvosolni. Ez a kormány legközelebbi feladata, ezt ki kell venni minden ember Magyarországon. Pár hét alatt sok minden történt, de természetesen az intézkedések hatásait azonnal érezni nem lehet. A mezőgazdasági termelés különben sehol sem fizetődik ki, amit mi tudunk tenni, azok csak helyi intézkedések, kisebbfajta injekciók, a végleges rendezés csak nemzetközileg történhetik.

Mindenkét tisztában van azazal, hogy a magyar földbirtokok már hosszú idő óta nem adnak kölcsönt, tehát szinte érthetetlennek látszik, hogy a földterület ilyen nagymértékben szaporodik. Meg kell mondani nyíltan, hogy ez a szaporulat a fizetetlenül maradt kamatokból költségek, adókból és árutartozásokból állott elő. A birtok nem tud a rajta levő nagy terhektől dolgozni, a termelés nem jövedelmez olyan mértékben, hogy a tartozást törleszteni lehessen, kénytelen újabb adósságot csinálni. A hitelnek ez a formája semmi jót nem jelent. Nem azt jelenti, hogy a tőke na gyobb érdekeltiséget vállal a mezőgazdaságban, hanem kénytelen haladékat adni és a felgyülemlett kamatokat egyszerűen ráírják a teheralpra.

A legszomorúbb az, hogy minél kisebb a birtok, annál nagyobb a terhe. A statisztika ezt is ideig kegyetlenséggel kimutatja. Az 50 holdnál nagyobb birtokterületekre az összteherből 553 millió pengő esik, 50 holdnál kisebb birtokokat pedig 1137 milliónyi pengővel terheltek meg. A kisbirtok holdjára tehát 343 pengő, a nagybirtok holdjára pedig 121 pengő adósságot esik.

Amíg ezeket a hiteltügyi kérdéseket meg nem oldják, addig az agrártársadalom helyzete ki látástalan. A nagybirtok holdjára és évenként öt pengő fizet kamat fejében, a kisbirtoknál a teherterület éppen a duplá-

Hétről-hétre

A miniszterelnök két beszédet is mondott, amely egész politikai felfogását visszatükrözi. A parlamentnek megindokolja az elnapolás okát, hivatkozott arra, hogy a nemzeti összefogás gondolatát helyesnek és kívánatosnak tartja, mert minél szélesebb nemzeti összefogás megkönyviti a kormánynak magára vállalt és valóban súlyos és nehezebb kötelezettségeinek teljesítését. Az együttműködés csak egyöntetű eljárással lehetséges. Konkrét munkatervet kell felállítani. Az ország gazdasági életének biztosítását, a pengő tartását, a pénz elérteletlenségétől való tartózkodást, az állam hitelének megóvását nem szabad semmiféle hangzatos felkiáltások odadobni. Külföldi vonatkozásban tartozásaink kamatainak lényeges csökkentését keresztül fogjuk vinni és ennek alapján a belső kamat is lecsökken. A közéleti tisztaság tekintetében a miniszterelnök áll a purifikáció élére. A

kormány most állítja össze a költségvetést és a legégetőbb gazdasági kérdések megoldására fog tenni javaslatot.

A második beszéd a parlamentben hangzott el. Csak azok között lehet együttműködés és összefogás, akik egyformán eszközökkel kívánják a kitűzött célokat elérni. Koncentrációs kabinetet tehát semmi körülmények között sem akar a miniszterelnök, ellenben el tudja képzelni az egy pártha való tömörülést, vagy több pártnak, mint kormánytámaszó pártnak együttműködését.

A puccszünet tárgyalta napokon keresztül a törvényeség. Nem is nagyon érdemes ezzel a tárgyalással foglalkozni. Tulajdonképpen egyelőre csak Vannay Lászlót vonta a katonai törvényeség felelősségre, ellenben a tárgyalás során fölvonultak a puccskíséret összes szereplői. Valamennyien tagadtak, csupán annyit ismertek be, hogy elégedetlenek voltak a kormány-

kormány most állítja össze a költségvetést és a legégetőbb gazdasági kérdések megoldására fog tenni javaslatot.

A második beszéd a parlamentben hangzott el. Csak azok között lehet együttműködés és összefogás, akik egyformán eszközökkel kívánják a kitűzött célokat elérni. Koncentrációs kabinetet tehát semmi körülmények között sem akar a miniszterelnök, ellenben el tudja képzelni az egy pártha való tömörülést, vagy több pártnak, mint kormánytámaszó pártnak együttműködését.

A puccszünet tárgyalta napokon keresztül a törvényeség. Nem is nagyon érdemes ezzel a tárgyalással foglalkozni. Tulajdonképpen egyelőre csak Vannay Lászlót vonta a katonai törvényeség felelősségre, ellenben a tárgyalás során fölvonultak a puccskíséret összes szereplői. Valamennyien tagadtak, csupán annyit ismertek be, hogy elégedetlenek voltak a kormány-

ANGOLUL BESZÉLNI
IRNI ÉS OLVASNI

Könnyen megtanulhat minden magyar a hies két dolláros „Angol-Magyar Tanító” 50 leckéjéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.

IZIDOR BRAUN
okl. tanító és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

REMINGTON
HORDOZHATÓ IRÓGÉP

Kapható tíz különböző színben. Modern kivánságnak teljesen megfelel.

REMINGTON Typewriters Ltd.
220 Bannatyne Ave. Winnipeg.
Kötelezettség nélkül kérek részletes felvilágosítást a Remington Portable írógépről és a havi fizetés feltételeiről.

Név .....
Lakás .....

BUDAPESTIG
ÉS VISSZA

HARMADIK \$168.50
OSZTÁLYON

Kitűnő elhelyezés és ellátás. Indulás New Yorkból hetenként. Közvetlen s gyors vasúti összeköttetés Hamburgból Magyarországra.

Felvilágosításért forduljon bármely helyi ügynökhöz

HAMBURG-AMERICAN
LINE
274 Main Winnipeg

NE VARJON ADDIG—AMIG KÉSŐ!

Amikor már titkos betegségek szomorú kárvetkezményeit érzik.

Férfiak használják azonnal a Dr. Bolgár-féle Trippolo pálcákat és Sanctin Capsulákat. Csak írja le ez a jelt:

X X X

E szerek használata végtelenül egyszerű és munkájában nem zavarja.

ARA: 5 dollár.

VÖRÖS KERESZT PATIKA
8801 Buckeye Rd. K.
CLEVELAND, O.

EGYLETEK - EGYHÁZAK

KATHOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELET

Arunk, magyar szent beszéddel minden vasárnap 5:15-kor a Szent Ferencről misszió névvel nagyteremben (Jarvis utca 187), melyre minden katolikus magyar hívő szeretettel meghív: **BOOS ISTVÁN** plébános

WINNIPEGI REFORMATUS EGYHÁZ

Istentisztelet. Minden vasárnap délután háromnegyed tízkor és délután négy órákor a MacDonald Ave.-en levő Point Douglas Churchben. Fesztivál gyűlés minden hó első hétfőn. Vasárnap iskolák minden vasárnap délután 2-től 4-ig. Lelkés: Csendes Imre 589 Spence St. Tel.: 87198. Gondnok: Kolozsvari András. Pénztárnok: Nemes Gusztáv. Jegyző: Varga Károly. Presbíterek: Bönyei Zsigmond, Dancs Lajos, Dencs András, Ifj. Farkas Imre, Korödy Béla, Kubik István, Molnár István és Szabó György.

WINDSOR, ONT. SZENT ANTAL KATHOLIKUS MAGYAR HITKÖZSÉG

Vasárnap szent mise 11:15 órákor a St. Angyalok kápolnában. (Baywell és Marcell Ave. corner) Vasárnap d.u. istentisztelet 4 órákor a poljár templomban (Baywell és Longlois Ave. corner) Szentesek kiállítását, valamint hétközi napi szent mise mindenkor a poljár templomban. Szerdán 6.30, 4-5-ig a kezdőknek és péntek d.u. 4-5 a haladókknak magyar iskola a St. Angyalok káth. iskolában. Kuratori gyűlés minden hó első szombatján este 8 órákor. Ifjúsági gyűlés minden hónap első vasárnapján d.u. 2 órákor. A hitközség klub helyiségében. Az öltözőkben havi gyűlése minden hó utolsó szerdáján este 8 órákor a plébánián, 1317 Parent Ave.

WELLAND, Ont. MAGYAROK NAGYASSZONYA KATHOLIKUS HITKÖZSÉG

Hétköznap reggel 1/2 órákor szent mise - Vasárnap 8 órákor szent mise - 11:15 órákor szent mise, prédikáció. Délután 1/2 órákor hitközségi gyűlés. Vasárnap iskolák minden vasárnap délután 2 órákor, kivéve július és augusztus hónapokat. Keresetelés bejelentés szerint. Avatás hónapokon mise után vasárnap iskolák. Minden hónap I. vasárnapján a gyermekek, II. vasárnapján az Öltőgyűlés, III. vasárnapján a Holy Name Society közös szent áldozása. Gyónni lehet: mindennap reggel mise előtt, szombat délután 3-4 óráig és este 7-9 óráig, vasárnap a szent mise előtt reggel 7 óráig. Hitközségünk jelenlegi titkára: Gondnok: Bankó Lajos. Pénztári ellenőrök: Hajdu István és Gébel Nándor. Kurátorok: Szabó Mihály, Németh Antal, Salamon László, Páner Ferenc, Jári Károly, Szabó György, Illés István, Varga Lajos, Omlós István, Páncsár Károly, Arvai József, Kovács Ferenc, Damp Mihály és Schwartzkopf István. Hitközségi jegyző: Dimand István. Plébános: Rev. Hédy Jerome, cím: 337 Hellem Ave.

LETHBRIDGEI ELSŐ MAGYAR BÉTEGSEGLYZŐ EGYLET

Gyűléseit tartja minden hó első utáni vasárnap d.u. 3 óráig kezdettel a saját termében. Tagja lehet minden magyar férfi vagy nő 18 évtől 65 éves korig vallásfüggetlenül különböző nézők. Felvételi díjak kor szerint: 18 évtől 25 évig 1 dollár, 25 évtől 30 évig 2 dollár, 30 évtől 35 évig 3 dollár, 35 évtől 40 évig 4 dollár, 40 évtől 45 évig 5 dollár, 45 évtől 50 évig 7 dollár. Tagdíj havonta 1 dollár, melyért Együttünk napi 1 dollár segélyt fizet munkaképesség esetén orvosi bizonyítvány felmutatás ellenében. Elhalálása esetén 1000 dollárt fizet Együttünk az elhalt tag örökösének. Új tagokat orvosi bizonyítvány felmutatás alapján minden rendezés gyűlésen vesznek fel. Védőkiket orvosi bizonyítvány beállítására által levélleg is felvesszük tagokul. Minden pénzügyi ügyet vagy tisztségviselőnek címére küldendő: Nagy Péter 1041 - 5th St. North Lethbridge Alta. Zsűri: Dr. Molnár Jenő 531 Quailrite Ave. Windsor, Ont. Pénztárnok: Rimaszombaty István, ellenőrök: Somodi János és Bányai Ferenc, jegyző: Csizsar Dező, Egyházmegyei képviselő: Kovács László, előjárók: Kőrösi Bálint és Ferenczi György. Istentisztelet: Minden vasárnap d.e. fél 11 órákor és este 7 órákor. Vasárnap iskolák: Minden vasárnap reggel 9:30-kor

A TORONTÓI MAGYAR BAPTISTA GYŰLÉSEZET

Istentiszteleteink sorrendje: Beverly és Sullivan utcák sarkán levő angol templomban. Minden vasárnap d.e. 10:15-től imádkozás, 10:45-től vasárnap iskolák. 11:45-től prédikáció. Este 7:45-től prédikáció, 8-tól ifjúsági gyűlés. Minden csütörtök este 8-tól imádkozás, 9-től énekgyakorlat Welland, Ont. A Regent és Hester Lane utcák sarkán levő saját templomban. Minden vasárnap d.e. 10:45-től imádkozás, 11:45-től vasárnap iskolák. 11:45-től prédikáció. Este 7:45-től prédikáció, 8-tól ifjúsági gyűlés. Szerda este 8-tól imádkozás. Mindenkit szeretettel hívunk! Lelkés: Rev. Balta György 15 Glen Morris St. Toronto Ont. Telefon: Kingsdale 4598

ROSEDALEI MAGYAR BÉTEGSEGLYZŐ EGYLET

Alakult 1928 október havában. Ma már közel félszáz tagja van. Együttünk havi gyűléseit minden hó első vasárnapján d.u. 2 óráig kezdettel tartjuk. Belépő díj \$4.00, melyből \$1.00-ot a könyvtár fenntartására fordítunk, míg a \$3.00 forgatóközt a tag kilépésekor hiány nélkül visszacsatolja, hogy ha hátralekötött. Tagokat csak orvosi igazolvánnyal vesznek fel. Tagdíj havonta \$1.50, melynek ellenében \$9.00 betétet fizetünk balesetből történt betegség esetén, a már hat napot meghaladó betegségnél az első napotól jár segély. Halál esetén temetkezési segély \$75.00 és a hátramaradtak részére tagonként \$5.00. Az egyület tagjai iránt járják. Lépjék be Ön is és élvezze a barátság és testvériség melegségét, mert nem tudjuk mit hoz ránk a következő óra. - Megkeresések: Márkos János titkár címére küldendő P.O. AERIAL, Alta.

A WINNIPEGI SZENT ISTVÁN KIRÁLY R. KATH. MAGYAR BÉTEGSEGLYZŐ EGYLET

Alakult 1907-ben. Saját háza Winnipeg, Elmwood, 665 Nairn Ave. Az egyület célja: tagjainak betegség és halál esetén segélynyújtása, a vallásos élet előmozdítása, Magyar könyvtár. Az egyület tagjainak minden vasárnap és ünnepnap a helyiség rendelkezésére áll. Heti \$5.00 betegséggel és \$40.00 temetkezési segély. Belépő díj \$2.00, havidíj 50 cent. Könyvtár minden hó 3-ik vasárnapján. - Vidéki együletre csak pártól tagokt vesz fel. Minden érdeklődés az egyület titkár-jegyzőjéhez címzendő Reichardt Károly 213 Berry Street Együleti hivatalos orvos: Dr. H. OCKLERS, cím: 576 Anderson Ave. Ph.: 55 893. Lakáson rendelés este 7 után.

TORONTÓI MAGYAR EGYLET

Alakult 1927-ben. CÉLJAI: A helyi magyar nép nemzet és társadalmi megszervezése. Magyar Kulturális Értéke. Magyar Könyvtár létesítése. A visszatérő magyarok támogatására segélynyújtás. A helyi magyar nép igényeinek kielégítésére különböző csoportok szervezése: 1) Betegsegélyző Egylet, 2) "Pro Hungaria" műkedvelők együttese és "Zrínyi Miklós" takarékegylet. Az egyület minden hó első vasárnapján d.u. 2 óráig közzégyűlést tart a Magyar Otthonban, 187 Spadina Ave. Az érdeklődők forduljanak az egyület titkárjához, kiknek címe: Julius Csotó 22 Carlisle St. Toronto, Ont.

ALBERTAI REFORMATUS EGYHÁZ

Központ: Calgary. Egyházak: Lethbridge, Raymond, Leduc, Taber, Brooks. Istentisztelet sorrendje: Calgary: A hónap második és negyedik vasárnapján. Lethbridge: A hónap harmadik vasárnapján d.e. Raymond: A hónap harmadik vasárnapján d.u. Leduc: A hónap első vasárnapján d.u. Taber, Brooks: Előre küldött időben hétköznapi kon. Egyhásgondnok: Báthori István, Calgary, Kaszás Balázs Lethbridge, Németh Gyula Raymond. Pénztárnok: Mátyás Ferenc Calgary, Nagy Péter Lethbridge, Sára Gáspár Raymond. Lelkés: Bucsin Béla 511-13th Ave East, Calgary, Alta.

A WINDSORI MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ KALAUZA

Lelkés: Dr. Molnár Jenő 531 Quailrite Ave. Windsor, Ont. Pénztárnok: Rimaszombaty István, ellenőrök: Somodi János és Bányai Ferenc, jegyző: Csizsar Dező, Egyházmegyei képviselő: Kovács László, előjárók: Kőrösi Bálint és Ferenczi György. Istentisztelet: Minden vasárnap d.e. fél 11 órákor és este 7 órákor. Vasárnap iskolák: Minden vasárnap reggel 9:30-kor

A BRANTFORDI MAGYAR BÉTEGSEGLYZŐ EGYLET

Belépési díj 2 dollár. Havi tagdíj 1 dollár. Betegség esetén első 10 hétre heti 7 dollárral, a második 10 hétre pedig \$3.50 lessz kifizetve 3 nap levonással. Temetkezési segély 100 dollár. Belépési korhatár 45 év. Együletbe való belépés orvosi bizonyítvány alapján történhet. Bővebb felvilágosítással a kp. titkár szolgál, ami alább van közzé. AZ EGYLET TISZTIKÁRA Elnök: Fette György 155 Elgin St. Brantford, Ont. kp. titkár: G. Kirchlechner 118 Albion St. Brantford, kp. pénztáros: Horváth Antal 45 Pearl St. Brantford, Ont. Összeállítások vannak. S még pár helyen alakulnak. Hamilton, Ont. Galt, Ont. Niagara Falls, Ont., Guelph, Ont.

A RAYMONDI ELSŐ MAGYAR BÉTEGSEGLYZŐ EGYLET.

Alakult: 1927 aug. 1-án. Tagjainak száma: 75. Az egyület gyűléseit minden hó második vasárnapján tartja, saját helyiségében. Belépési díj \$1.00. Havi díj 75 cent. Orvosi igazolt betegség esetén heti \$6.00. Halál esetén: \$50.00 temetési és minden tag után \$1.00 fizet az egyület temetési költség címén. Tagok felvételre a havi gyűléseken, minden hó második vasárnapján d.u. 2 órákor, amikor is 16 évtől 50 évig vesznek fel új tagokat orvosi bizonyítvány alapján. Raymond és környéki honfitársaink lépjenek be együletünkbe - hisz mindenkit érhet baléset. Az egyület jelszava: Összetartásban az erő! Az egyület érdekl. minden letelező a titkár címére küldendő CSABAY József BOX: 280 Raymond, Alta.

EDMONTONI BÉTEGSEGLYZŐ EGYLET

EDMONTON, Alta. - Az első magyar egyület Edmontonban. ALAKULT 1928-BAN. Havi gyűléseit tartja minden hó UTOLSÓ vasárnapján két óráig kezdettel. Belépő díj: \$3.50, orvosi vizsgálata díja 2 dollár, tagdíj hetente: \$1.50, melynek ellenében az egyület betegség vagy baleset esetén nyolc dollár és 75 centet fizet hetenként. Halál esetén temetési költség 75 dollár visszamaradtok részére tagonként egy dollár. Az egyület tagjai iránt járják, sőtben be Ön is és értesse a barátság és testvériség igaz ívét. Az egyület jelszava: -A sz. kalappal, az oly magyar előtt, aki hű tagja egy magyar együletnek Kanadában. Megkeresések az elnök címére küldendők: 10520 - 96 Street Edmonton, Alta. LUKÁCS LAJOS elnök.

ORVOSOK

Dr. BIRO KÁROLY
Sebész és belgyógyász a budapesti Gr. Apponyi Poliklinika v. tanársegédje
SASKATOON
123-20th Street West
Telefon: 2724

A MAGYAROK FOGORVOSA
Saskatoomban
DR. A. SINGER
123-20th STREET WEST
Phon: lakás 4389 iroda 3011

Dr. J. E. WILKINSON
a magyarok fogorvosa
520 Tegler Building
A 15-centes Store felett
EDMONTON, ALTA.

Dr. V. K. O'GORMAN
ORVOS ÉS SEBÉSZ
642 Tegler Building
Rendelő telefon: 23618
Lakás: 9002 11th St. Phon: 23618
EDMONTON, ALTA.

Dr. B. J. Ginsburg
ORVOS
a bőr-és nemibetegségek Specialistája
Rendel: reggel 9 óráig este 8-ig
403-4 McARTHUR Bldg. 4 em.
WINNIPEG, Man.
(a Portage Ave. közvetlen a M. St. sarkán, a Child's St. utamon épületében)
Németül is beszél!

Dr. Roman Pniewsky
Sok évi gyakorlattal nagy európai kórházakban és klinikákban
Specialista belső, vér- és női betegségeknek
3597 ST. URBAIN ST. APT. 8 - MONTREAL
Corner Prince Arthur St.
Rendelő órák: d.u. 3-8
Telefon: HA. 7623

Dr. H. HERSHFIELD
orvos és sebész
Ultraviolet és Röntgenugyár-kezelés
576 Main St. és Alexander Ave sarkon
WINNIPEG, Man.
Rendelő telefon: 26 900
Lakás telefon: 51 182
MAGYARUL BESZÉLONKI

Dr. B. Rabinovitch
B.Sc. M.D.C.M.
Teljesen újjáalakított, legmodernebb felszerelt orvosi klinika, ahol már magyarul is beszélhet.
BELSŐ VER- ÉS NŐI BETEGSÉGEK SPECIALISTAJA
Rendelő órák: Reggel 10-től este 9-ig. vasárnap d.e. 11-től 16 Ontario Street East. MONTREAL.

MAGYAR ORVOS
Dr. SOLE MIKLÓS
v. klinikai orvos
141 Main St. East.
Hamilton Ont.
Telefon: Baker 3372

Dr. P. H. McNULTY M. D. C. M.
Röntgen specialista, sebész és nőgyógyász
rendelő: 309 Power Bldg.
LAKÁS: 128 Harrow Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 89.618. Telefon 43.909

Ha bármilyen orvossággyógyszert, drogstore tárgyakra van szüksége, küldje rendelését a vagy jöjjön személyesen Kanada magyar híres gyógyszerárába.
MASSIG'S DRUGSTORE
1609-11th Ave. REGINA, Sask

MUTASSA MEG ALLANDÓAN ANGOL CIKKEINKET ISMERŐSEINKET

FRED. B. PENNOCK
B. A., LL. B.
ÜGVEVÉD ÉS KÖZJEGYZŐ
Edmonton, Alta.
604 Tegler Bldg.
a 15 centes Store felett
Tel. 4624 & 24525 Lakás 81138
Fiókiroda: WESTLOCK, Alta.

LA PATRIE
BILLIÁRD ÉS KUGLI PÁLYA MONTREALBAN
162 St. Catherine St. East
NAGY ASZTAL .... 15 cent KIS ASZTAL .... 5 cent.
A MAGYAROK TALÁLKOZÓ HELYE

FELHÍVÁS TELEPÉDNI SZANDEKÖZÖKHOZ
Mielőtt farmvétele belemennének, forduljanak bizalommal a
BROOKSI MAGYAR IRODÁHOZ
Ez csak egy levél megírásába kerül, de talán egész élet boldogságát óv meg. - Farmok eladás, zöldségkeresetek. Öntözberendezés és anélkül Teljes iródi szolgáltatás. Pénzküldés. Ökmánykésítés. Beutazási engedélyek. Hajójegyek.
DEMETROVITS DEZSŐ Brooks, Alberta

Honfitársak!
Ha bármikor Hamiltonba vetődnek, ne mulasszák el felkeresni
SIMON JÁNOS
MAGYAR ÉTTERMÉT,
230 BARTON ST. EAST., HAMILTON, ONT.
Elsőrendű magyar konyha, figyelmes kiszolgálás, olcsó árak! A hamiltoni és környéki magyarság egyes pártfogását kéri
Telephone: Regent 8925 a Tulajdonos

Telepedjen le s legyen a maga gazdája
Sohasem lesz jobb alkalom a telepedésre, mint most! Jó vidéken, benépesedett helyen folyik a település. Akinek komoly elhatározása a telepedülés, jöhet azonnal.
Hajójegy - Pénzküldés - Közjegyzői okiratok
KONYHA FERENC, közjegyző
YORKTON, SASK. 52 West Broadway.

HA RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHANY és mindenféle kertüveléssel megterem, akar földet venni.
CSALÁDJÁ, vagy ROKONA részére Bevándorlási Engedélyt akar beszeresni, HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni SZEMÉLYESEN, VAGY LEVÉLLEL FORDULJON
NEMEDY GYULA RAYMOND, Alberta. P. O. BOX: 238. MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

A LEVÉLSZEKRÉNY

Bogosits őrnagy nevette.
- Ördögös főhadnagya, ezt jól csinálta! Eldugtuk a folyó utját, hadd legyen az orosz lövészárkok...
- Mivel?
- Azzal a rengeteg kövel, mit az oroszok az árkokból kiszedtek, - jelentett Ágoston főhadnagya. - Volt itt vágott fa is bőven és...
Az őrnagy elkapta a szót:
- ... a két ezred nekiesett s másfél perc alatt olyan kötet csináltunk, mint a vasbeton! Lám, lám csak... Tyhű, micoda fekete paripák!
Stapinszky páter lefédelt.
- Miatyánk, Isten, ki vagy a mennyekben...
A folyó sötét zugással omlott az orosz lövészárkok felé.

LAZAR ISTVÁN

- Főtisztelendő ur, nekem parancsom van és itt maradok a helyemen, ha lesz robbanás, ha nem. Én, mint katona...
A pap összekulcsolta kezét, hogy az ujjal ropogtak bele.
- Van-e telefon?! - kiáltott föl magán kívül és szét nézett véres szemével. - Kapitány ur... hol a telefon? ...
A tisztek szorongtak, Izgatottan sutyoráztak, de rájuk pillantott Madaras kapitány s tekintetével elvágta szavukat. Stapinszky páterhez fordult és nyugodtan kérdezte:
- Minek a telefon, főtisztelendő ur?
- Ön örültnek néz engem kapitány ur... Radnay tábornok urnak telefonoznom kell! Azonnal! Követelem...
A kapitány visszatartotta gyöngéden.
- A telefont már bevezették, főtisztelendő ur, de nem engedhetem meg, hogy a vezérkart ezzel a vak hírrel fölzavarjuk!
Stapinszky páter toporzékolni kezdett.
- Esküszöm! Hígyjen nekem... Önt terheli a felelősség! ...
- Vállalom.
E pillanatban valahol a háttérben megszólalt a telefon. Stapinszky páter elhallgatott és sápadtan füleit. A telefonkezelő harsányt kiáltott:
- Madaras kapitány ur... a tábornok ur!
Iszonyu dörgés ráta meg az éjszakába. Madaras kapitány kifutott a telefonfülkéből, kirántotta kardját és elkiáltotta magát torkaszakadtából:
- Vigyázz!
Arca vészszínű volt a gyér világításban.
- Hátra arc!
Az ezred megfordult.
- Indulj! - vezényelte fagyos nyugalommal.
A legénységéből senki sem tudta, hogy mi történik, roham

Kanadai Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont., Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 25747.

Szerkesztő: **BACSKAI P. BELA** Editor

Magyar hírtételek iránt kívánatra azonnal küldi a kiadóhivatalt.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 KÖHÖD \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhírtételek előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromszori kiadás \$1.25. Küldje be Money Orderen vagy bányagazdán a kiadóhivataltól.

OLVASÓINK FIGYELMESEI! Apróhírtételeink között megkérjük, hogy két vagy több hirdetésünk címe azonos. Kérjük tehát olvasóinkat a feltüntetett nevekre nagyon vigyázzanak, mert a hirdetések csak a saját nevére érkezett rendeléseiket vállalhatják felelőséget.

KERESSEM Horváth József rokonomat, aki 1910-ben elhagyta South Bend (Ind. USA) városát és Saskatchewanban vagy Winnipeg, Man. környékén homesteadon telepedett le. Kérem őt vagy azokat, akik valaha ismerik tudásuk címét velem. Dévid Horváth, 3036 N. Wilton Ave. Chicago, Ill. USA. 12-3

KÜLDJÖN BE \$1.00-t és mi annak ellenében bérmentve küldünk önnek 3 tucat importált Modiano Club cigarettapapírt. Vagy \$1.00-ért bérmentve küldünk egy font különlegesen finomra vágott cigarettadohányt, a vagy durvára vágott pipardohányt. További \$1-ért bérmentve küldünk 3 font különleges minőségű kevert syers leveles dohányt. CALGARY TOBACCO CO 434-8th Ave. East CALGARY, Alta.

ELADÓ FARMOK. Kedves Barátom! Ön már hirdetéséből és levelezéséből feltétlenül ismeri telepünket, melynek jóságát az is bizonyítja, hogy tíz éven át ide telepedett magyarjaink mind itt vannak és nem is óhajtanak innen elmenni. Telepeink leginkább a keleti városokból jönnek és már bejárták Kanadának szelét hosszút. Sors tanított embereket ezek, Barátom! Ön is követheti őket és csak hasznára fog válni ha megéri telepünket. Bármilyen farmra van szüksége, bizalommal keressem fel engem, vagy írjon az alábbi címre: John Demeter, BOX 75 Stratton, Ont. 9-20

A LEVÉLSZEKRÉNY

lépésben mászták meg az árok meredek oldalát. Jöttek már a visszavont előőrsek is. Az ezred főállt a partfőlötti dombon.

— Fiam! — lépett elő Madaras kapitány. — Az északi támadás elmarad. Az oroszok fölrobbantották a nagy gátat, mellyel a közzeli folyót más mederbe terelték. Ez az árok volt a folyó régi medre s most ismét belezudult a víztömeg. Az árvíz közeledik. De nincs baj. Már a negyvennégyesek és a bosnyák testvérek is biztonságban vannak!

Moraj zugott végig a soron, de elnyomta az a távoli hatalmas, mély zugás, mivel a medréről kirendült folyó a régi szakadékba tört.

— Jön a folyó... Vigyázz!
Az ágyuk bömböltek, másodpercről-másodpercre mind iszonyabb kórust bögtek, de még az ágyuzás alól is kihallatszott a közelgő, hűsös szuhogás. Orkan sem jön olyan rettenetesen. Döng a föld, fák recsegnak, kövek görögnek. Micsoda szédületes mozgás! Mintha ötven gyorsvonalat-mozdony robogna egymás mellett... A víz!

Az útegek egymásután elhallgattak. A kő ropog, a föld dobog, jön a mesebeli óriás! Az ágyfűst még nem fátýolozta be a holdvilágot és szinte kiscsüretesen világít az éj. Szikla szakad, órvény ordít, utat szakít, partot fordít... Orgonazugás... Sötétén ragyogó sugar csapódik előre, mintha ágyból lőttek volna ki, utána még egy és távolabb levágódik az árok fenekére, mintha egy retentő kar a kezehátával valami asztalra csapna szilajon... Zord szuhogás, zugas, dörgés, vad zuhogás, rengeteg, hörgés... a vízember hörgő... Láthatatlan kezek tompán csillogó szőnyegőriást gombolyítanak s a fergetegesen kiterülő szőnyegre vágatva törnek be az ordító vizek... Zene, dobpergés, bombardonrecsegés, sikító najadének, sühögő hahota, ezer levágósított üvegphórá csörömpöl... egyre távolabb és hűvös, mély morgással, fekete tömegével, dagadó szörnytestével a folyó továbbpölyög...

— Rettenetes! — szólalt meg Stapinszky páter a dermedt csendben. — Nagy az Isten!
— Menekülni sem lehetett volna előre! — mondta Domokos főhadnagy és fölélegzett. — Hol volna most az ezred! Madaras kapitány a paphoz lépett és megszorította kezét

SZARKA JÓZSEF

Üzletében magyar pipa és cigarettadohány, papír kapható.

A Kanadai Magyar Újság ügynöke előfizetéseket, hirdetések, keresetéseket felvevő a lapszámára.

MAGYAR OTTHON SZALLODA
405-4. Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

LUKÁCS LAJOS

TELEPÍTÉSI IRODAJA
10515-96th St. Phone 21 46
EDMONTON, ALBERTA.

Pénzküldést legújabbosabb díjazás mellett gyorsan eszközöl. Kártya-árjegyzéket. Alberta legjobb fekvésű farmjai nálam kaphatók. Hajójegyek részletfizetésre is. Beutazási engedélyt beszeres csatlózza részére. A Kanadai Magyar Újság képviselője; előfizetéseket és hirdetések felvevő, címváltozásokat eszközöl.

Minden Házban Nélkülözhetetlen az

MINDEN TESTI FAJDAJALMAT ENYHÍT — AZ EGÉSZSÉGET MEGŐVÍJA — A SZERVEZETET FELFRISZÍT!
Minden Magyar Üzletben és Gyógyszertárban kapható egész Kanadában
Nagy Üveg 1 dollár
Kisüveg Üveg 60 cent

RENDELJE MEG POSTÁN

Küldje be az árát levélben és a pontos címét — TELJESEN KÖLTSÉGTENESEN küldjük postán. (Postelhető utánvétellel is 15 cent postabélyeg beküldése mellett.)

Írjon erre a címre:
ELGIN CHEMICAL CO.
693 Markham St. TORONTO, Ont.
VIZONTÉLADÓKAT ÉS ÜGYNÖKÖKET keresünk Kanada minden magyarlakta helyén. — Erdekldők küldjék be a címüket részletes felvilágosításért és árjegyzékért.

Dr. W. CHASNEY

M.D., C.M., L.M.C.C.
ORVOS és SEBÉSZ

a kanadai Orvosi Tanács tagja, montreali és winniepei körházak volt szakorvosa
666 Main Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 21133
Beszélj németül és szlovákul!

DITTON A

Winnipegben 229 Austin St alatt valódi OHAZAI műkésztés műhelyt nyitott és a legfrissebb munkákat jutányos áron váltalja, garanciával.
Borotva... 50c.
Hajnyírógép... 75c.
Ollók... 25-35c

FELHÍVÁS

Felkérem az aiant felsoroltakat hogy saját érdekükben a jelenlegi címüket az alulírott főkonzultással mielőbb közöljék:

Kovács József Karácsonya Brantford. Pintér András Homokterenyé, New Waterford. Vasso Nándorné Homokterenyé, New Waterford. Szakos István Miskolc Montreal. Fastner Mária Miskolc New Waterford. Kiusoczki József Miskolc Hamilton. Tóth László Tiszalök Hamilton. Sovány László és Gyula Nyírbátor Hergersville. Dorko Pergő Imre és József Be kölcse Hamilton. Szemán János Boldva Welland. Keller Jakab Igal Centralia. Radcsi János Pányok Montreal. Magyar József Nyírcsád Montreal. Mahr Nándor Zirc Montreal. Biro Dező Paszab Montreal. Hohmann Péter Himesháza Montreal. Nagy János Eger St. Catherine. Zablak István Nagyhalász Niagara Falls. László Sándorné Kaposvár Hamilton. Kosma Bod Lászlóné Eger Hamilton. Biro Mihály és Ferenc Detke Welland Takács Ferenc Győr Port Colborne. Beria Lajos Orosháza. Szommer Mihály Szeged Montreal. Domszjal János Kápolna Creighton Mines. Andriko Borbála Romocsháza Windsor. Zeller József Almáskamarás Montreal. Sloszarik József Budapest Montreal. Bekker Teréz Montreal. Magyar Erzsébet Montreal. Frindik György Montreal és Kojnok János Karancsalja Toronto. 13-5

Montreali m. kir. főkonzultátus
909 Castle Bldg.
MONTREAL, Que.

„Sovány és vézna voltam és most erős vagyok”

Mr. I.V. Liszky, Brockton, Mass írt hozzánk és a következőket mondta: „Mielőtt Nuga Tone-t szedtem, vézna és sovány voltam. Most erős és egészséges vagyok. Nuga Tone az egyedüli orvosság ami segített. Mindössze két üveggel vettem. Most az étvágyam kitűnő és jól alszom. Hálás vagyok hogy olvastam az újságban Nuga Toneről. Mindenkinek keltsen használni ezt a nagyszerű szert!”
Nuga Tone a gyengédkedő, beteg emberek egészség és erőgyarapító szere hosszú évtizedek óta. Uj erőt ad és új egészséget a test különböző szerveinek és frissítő, nyugalmat adó és új ideg elő. Nuga Tone patikákban kapható. Ha a szomszédságában levő patikában nincs raktáron, kérje, hogy rendelje meg a részére a nagyban árusítótól. Semmiféle más orvosság nem pótolja a Nuga Tone-t.

Címváltozás esetén régi címét feltétlen közölje a kiadóhivatallal Ez fontos!

Obercián István
CIPÉSZ MESTER
Logan Ave. 313

JOSEPH DYK LI. B.
Ügyvéd, közjegyző stb.
Specializál szerződéseket, eszerődéseket, meggyászokat, csekkjegyzéseket, birtok-átvitelt, munkabiztosítási ügyek, polgárcsodások és házai iratok ügyében.
Room 53 A. 33 Richmond St W
TORONTO, Ont.

MAGYAR SZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT
1643 De Bullion MONTREAL. Tel.: La. 1084
Eltávolított költözököt és bármilyen szállítást, valamit szem és fe megrendelést.

BETEG ÖN?
VAGY ÉREZ VALAMI RENDELLENSÉGET SZERVEZETÉBEN?
Ha igen — írjon vagy hívjon le személyesen Keletkanada egyetlen Magyar Gyógyszertárba, ahol magyarul beszélnek és újságban képzett GYÓGYSZERÉSZ díjtalanul ad tanácsot és csinálja meg orvosságát
I. ROTHBART
gyógyszerész és vegyész
594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
POSTAI RENDELÉSEKET AZONNAL KIKÜLDÜNK

MINDEN KANADAI DOLLARJAÉRT TÖBB ARANYPENGŐT, LEIT, CSEHKORONAT VAGY DINART UTALUNK AT ÖNNEK AZ ÓHAZABA MINT MINDEN MÁS BANK VAGY HAJÓSIRODA

Amerikai dollárokból a mindenkori napi árfolyam szerint teljesítünk átutalásokat szíven kedvezőbbben, mint bárki más egész Amerikában — Irjon legújabb pénzküldő ivünkért és győződjék meg személyesen — Hajójegyek részletfizetésre, bevándorlási engedélyek közjegyzői okiratok óhazai bélyeg — Megtakarított pénzt helyezze el általunk 6 percent évi kamatot fizetünk, minden pénzküldőnk nyugtája egyuttal sorsjegy is, mellyel kétszeri húzáson vesz részt — Magas készpénzdíjak — Kérjük tisztelt ügyfeleinket, hogy a velük egy munkahelyen dolgozó idegenajku, de nem angol munkatársaknak nevét és címét velünk közölni sziveskedjenek — Minden beküldött két új név és címért értékes ajándékot adunk.

ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

LAZAR ISTVÁN

— Köszönöm. Bocsásson meg, de őszintén szólva...
— Örültnek tartott — folytatta Stapinszky páter fázos hangon, mely közelebb hajlott a siráshoz, mint a nevetéshez. — De megértem önt, kapitány ur, hiszen nem gondolhatott és nem cselekedhetett egyebet...

— A víz-szín nő! — kiáltotta valaki.
Szemmeláthatóan dagadoztak a csörgő-döngő, fekete hullámok s vadul csapdosták az árokoldal tetejét. A hullámverés egyre szilajodott és visszafelé zajgott. Stapinszky páter fölkiáltott:

— Valahol elakadt az ár!...
— De hol? — kérdezte Madaras kapitány izgatottan. — Lehetetlen!

Örvények forogtak a folyó holdvilágos tükrén, óriás vizkarikák csapódtak vissza valahonnan, a vízszin vad, szatirikus archoz hasonlított, melyen vonaglanak az idegek.

— Emelkedik! — kiáltotta a főhadnagy a víz fölé hajolva. — Kiönt az ár!
— A lövészárkaink! — riadt föl valaki. — Előnti...
— Nincs, mitől tartanunk! — kiáltotta a kapitány. — A lövészárkok magasabban fekszenek... Mi történhetett? Meg kell nézni!

Megfutamodtak a parton lefelé. A folyó tajtékosan zajgott az eldugult mederben. Domokos főhadnagy előreszaladt. — Egy helyen a partok beomlottak s a meder nagyon összeszűkült, — szólt Stapinszky páter a kapitányhoz — valószínűleg ez tartóztatja föl a folyó lefutását...
— A mi ágyunk csinálhatták, mikor az árkot lőttük!
— Meg kell nyitni a medret, hogy a víz lefolyhasson...
— Isten ments! — tiltakozott a kapitány. — En más sejték...

Vagy ötven lépésnyire sötét csoport mozgott a sárga éjszakában. Izgatott hangok hallatszottak. Madaras kapitány a pappal odaért.
— Mi történt?
— Kapitány ur, alázatosan jelentem, — tisztelgett Ágoston főhadnagy — ürgét öntünk!
— Hogy-hogy?

MAGYAR BILLIARD-HALL

MONTREALBAN
1603 St. Lawrence Blvd.
SZÍVES PÁRTFOGÁST KÉR
VARGA JÁNOS

MAGYAR HENTES ÜZLET
ALEX'S MEAT MARKET
642 Logan Ave Winnipeg, Man.
480 King St és Dufferin sarok
Raktáron tart friss sertés, marhahús, óhazai minőségű kolbászárkat, füstölt szalonnát, hús, zsír, tojást, édes nemes paprikát. Nagyobb rendeléseket házhoz, vidékieket Manitoba területére utánvétellel (C.O.D.) szállítok. Szíves pártfogást kér
ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

EMPIRE HOTEL

A magyarok találkozó helye
EDMONTONBAN!
10246 96th St. Telefon 25075
Jutányos árak, pontos kiszolgálás, csengőszolgálat minden-egyre szabásban!

Tözsde
Az a heti winniepei helybeni árró árak a következők:
BUZA —
No 1 \$0.59% No 2 \$0.55% No 3 \$0.51% No 4 \$0.47 No 5 \$0.43%
ZAB —
No 2 C W 25% No 3 C W 26
ARPA —
No 2 C W 40% No 3 C W 37%
LEN —
No 1 N CW \$0.98 No 2 CW \$0.94 No 3 C W \$0.75
ROZS —
No 1 és CW 45% No 3 CW 42

ALLATÁRAK

GÖBÖLY	
J6	4.50 — 5.50
Közepes	4.00 — 4.75
Silány	3.00 — 3.50
VAGÓ MARHA	
J6	4.50 — 5.50
Közepes	4.00 — 4.75
BIKA	
J6	1.75 — 2.00
Silány	1.25 — 1.50
OKOR	
J6	3.00 — 3.50
Silány	2.25 — 2.75
BORJU	
J6	6.00 — 7.00
Közepes	2.00 — 5.00
SERTÉS	
Válogatott	4.15 — 4.15
Nehéz	3.65 — 3.65
Könnyű	3.00 — 3.75
No. 1 koca	2.50 — 2.50
No. 2. koca	2.50 — 2.50
BARANY	
J6	6.00 — 6.25
Silány	3.50 — 4.00
BIRKA	
J6	2.00 — 2.50
Silány	1.00 — 1.50